

61. évf., 2007. XI. 1., ára 50 dinár

33

Jó Pajtás

Halloween

A jövő heti Jó Pajtás címloldala és poszttere

TE MÉG ÉN

A sakkversennyel kapcsolatos tudnivalók a 11. oldalon!

Mindenféle szerkentyűk

Ebben a hűvös, unalmas, szeles, esős őszben hadd emlékezzünk egy kicsit a vidám nyárra.

Íme ez a kép, amely egy furcsa szerkentyűt ábrázol: a motoros hullámdeszkat.

Használata egyszerű. Csak ráállsz, és megnyomod az indítógombot, mire felpörög a deszka alá rejtett parányi, de erős benzinmotor, amely a deszkát, utasával együtt elkezd röptíteni a hullámokon.

Egyszerűnek tűnik, ám a szakik szerint legalább néhány napi gyakorlást igényel, hogy fürdés nélkül megúszd az eszeveszett száguldást...

Szia

Nem akarok papagáj lenni, és ismétlegtni azt, amit már többször mondtam neked: nagyon szeretem a természetet, ha csak lehet, lemegyek a Dunára, vagy Robival fel a Fruška gorára.

Szóval ez van.

Ha érdekel, elmondom, hogy a Duna minden évszakban gyönyörű. Télen korizni lehet (lehetett) rajta, igaz, már vagy három éve nem fagyott be a holtág. A többi évszakban pedig itt a pecázás, a fürdés és a napozás.

Fent, az Újvidékkel szemközt hegyen pedig óriásikat szoktunk barangolni, és újabban felfedező utakra indulunk. Az idén nyáron például egy kisebb vízesésre bukkantunk.

Csakhogy... Igen, mind a Duna, mind a Fruška gora (de a város parkjai, és az úti menti árkok stb.) tele vannak elhajított műanyag palackokkal. Az egyikben sör volt, a másikban ásványvíz, a harmadikban kóla. Még a legelhagyatottabb, izgalmas erdei ösvény mellett is csillog a napsütésben egy-egy árva palack.

– Ez valóban szörnyűséges! – mondta az oszink a minap, amikor szóba hoztuk a személtelést.

Tőle hallottuk az alábbiakat, amit most neked is elmondok, nehogy azok közé juss, akik a szeméteskuka helyett csak úgy elhajítják a kiürített műanyag palackot.

Tehát:

* Elégetve – bizonyos fajtái – rákkeltő, légutakat és idegrendszert, belső szer-

veket károsító anyagokat bocsátanak ki, s ezek akár örökletes elváltozásokat is okozhatnak bármilyen élőlény esetében. Ezért ne a tűzbe, hanem a szeméteskukába vele!

* Ün. lebomlási idejűvel (vagyis amíg maguktól szétmállanak, mint a papír órák alatt) máig sem vagyunk igazán tisztában. De az biztos, hogy a természetben akár évszázadokig állhatnak változatlanul.

* A sok szemét (és nemcsak a műanyag palackok) természetbe kikerülve számos állat életét veszélyeztetheti.

Csak néhány példa:

– A palackokat több állat megrágja és lenyeli. Ezzel a gyomor súlyos vérzését idézheti elő.

– Hasonló a helyzet a tengerekbe kerülő autógumikkal, melyet egyre több játékos kedvű foka nyakán találnak meg a kaliforniai partoknál.

– Az eldobott, szintén műanyag gyümölcsös- és krumplicsákba madarak és rovarok akadnak bele, és ott pusztulnak.

* És ami a legszembetűnőbb: az eldobott műanyag palackok, autógumik, műanyag zsákok, az üdítő italok alumínium palackjai szörnyen csúfítják a környezetet.

Mit tanácsolt az oszink?

Ha már a kirándulásra műanyag palackban viszed az üdítőt, miután kiürült, ne az árokba hajtsd, hanem tedd vissza a hátizsákodba, és a legközelebbi szeméteskukába dob!

Ugye, megfogadod te is a jó tanácsot? Különböző néhány évtized múlva elborít valamennyiünket a szeméthegey...

Gabi

A hét fotója

Az Újvidék melletti Futakon levő mezőgazdasági középiskola tanulói természetették ezt a rekordnagyságú tököt. Súlya 220 kiló! Te jó ég, mennyi tökös rétest lehetne ebből sütni!!!

Műhelymunka a bácsföldvári színházteremben

Megy a munka

Már kész, csak föl kell varrni

A tanító néni megmutatja a mintát

Virágok kerültek a pólóra

Készülnek a képeslapok

Utasítást ad az anyuka

A bácsföldvári gyerekek október 8-ától 12-éig önfeledten játszottak, szórakoztak, élvezték az alkotás gyönyörűségét. Mindennap délután 4-től 6 óráig **Légyvári Sarolta** tanítónő vezetésével kézműves foglalkozáson vettek részt alsósok és felsősök egyaránt.

Ottjártamkor, a zuhogó eső ellenére, még négy óra sem volt, már megtelt a nagy színházterem diákokkal, szülőkkel. Mert az anyukák is jöttek, főleg a fiúknak segíteni. Voltak vagy háromszázan. Ezen a napon gombbal dolgoztak. A tanító néni elmondása szerint egy moholi kisiparos megajándékozta őket húszezer gombbal. De nem akármilyenekkel! Még a nagylányok is varrták a fehér, fekete, piros pólókra a szebbnél szebb gombokat. Ők a hátukon viselik majd a mosolygós arcot, mert azt

rakták ki a blúzukra. Ki ragasztotta, ki varrta. Ha hiszitek, ha nem, nemcsak a lányok, hanem a fiúk is tudnak gombot fölvarrni. Az ötödikesek a póló elejére varrták a gombokat, kialakítva a már előre megtervezett monogramot vagy a nevüket. Az alsósok többnyire képeslapra ragasztották: főleg virágot raktak ki belőlük.

A lányok szívesen meséltek a remekművükről, így az ötödikes **Dosztán Kornéliától** megtudtam, hogy a mamája tanította meg gombot fölvarrni, s a pólójára a Lia név kerül. A hetedikes **Zavarkó Melitta**, **Gregus Ágnes** a nevük mellé még virágot is tettek. **Lukács Enikő** szerint szórakozni is el lehet menni ebben a gombokkal kidíszített blúzban. **Rácz Anita** a piros blúzra a neve mellé fehér szívet is tett. Nem varrta, hanem ragasztotta a gombokat. A nyolcadikos **Cseh Izabella** a póló hátára rakta ki a mosolygós arcot. Ő csak tornaórán veszi majd föl.

Végül kiállításra kerültek az alkotások: a só-liszt gyurmák, a díszes papírok s a fakanálból készített játékok, díszek. Meg persze a szép gombokkal ékesített pólók.

Koncz Erzsébet

Só-liszt gyurmák

Helyesbítés

A 30. számú Jó Pajtás 4. oldalán sajnálatos módon felcserélődött két aiai tanuló neve. Gajdos Dóra képe alatt Prokop Adrien neve szerepel, és fordítva. A hibáért elnézést kérünk.

Fedőlapunkhoz

Halloween

A töklámpás lett az idők folyamán a halloween legfontosabb jelképe. Az ilyenkor használt kivájt vigyorgó töklámpás angol nyelvterületen elterjedt neve: Jack O'Lantern. A történet szerint nevét egy Jack nevű részegesről kapta, aki az ördögtől olyan ígéretet csikart ki, hogy lelke nem fog a pokolra kerülni. Jacket viszont a mennyországba sem fogadták be. Az ördög egy széndarabot adott Jacknek, amit ez egy marharépába rakott lámpásnak. Azóta Jack lelke ennek a lámpáscsának a fényénél keresi nyugvóhelyét.

**A halloween
az angolszász országokban
a boszorkányok, kísértetek
és egyéb szellemek ünnepe
október 31-én.**

Amerikában az eredeti marharépát a jóval látványosabb tök váltotta fel. Halloweenkor az ajtó előtt jelmezbe öltözött gyerekek jelennek meg, akik Trick or treat!, szabadon fordítva: „Cukor vagy bot!” („Adunk, vagy kapunk?”), kiáltással szólítják fel a lakókat állásfoglalásra. Elméletileg a szerencsétlen ajtónyitónak van lehetősége „botot” választani – a következményekkel együtt. A gyerekek általában édességet kapnak, a felnőttek pedig jót szórakoznak. Többnyire baráti társaságban jelmezbált rendezve ülik meg ezt az ünnepet. A halloween nagyon fontos ünnep Amerikában.

Európában a halloween sokáig feledésbe merült. Néhány helyen elvételre jelmezbe öltöztek és tökdíszeket helyeztek el a lakásban, de ez a szokás is hanyatlóban volt. Az utóbbi években azonban a halloween ünneplése ismét visszatért, bizonyára a népszerű amerikai ponyvakultúra (képregények, filmek) nyomán.

Halloween valószínűleg a kelta kultúra ősze (november 1-jére) eső újév, Samhain ünnepéből ered. Úgy hitték, hogy ezen az éjszakán az elmúlt évben elhunytak lelkei összezavarhatják az élők életét, mivel a lelkek ezen az éjjel vándorolnak a holtak birodalmába. Az emberek a szellemeknek ételt és állatot áldoztak, hogy megkönnyítsék a vándorlásukat. Britanniának Rómával való kapcsolata idején két rokon római ünnep is elvegyült a halloweennel, úgyhogy mai állapotában ez az autentikusnak ismert kelta ünnep komoly mediterrán elemeket tartalmaz. Az első a római Feralia, a holtak emléknapja (innen a holtakról való emlékezés rituáléja), a másik pedig Pomonának, a gyümölcstermésért felelős istenségnek a napja (az ő szimbóluma volt a mai halloweeneken fontos szerepet játszó sok alma).

A kereszténység terjesztésekor a hittérítők azt a feladatot kapták, hogy lehetőség szerint a keresztény szokásokat a pogány ünnepekhez igazítsák, azok betiltása helyett. Így ez a pogány ünnep a keresztény mindenszentek ünnepe lett (omnium sanctorum). III. György pápa a 800-as években a korábban május 13-án ünnepelt Szűz Mária és a mártírok emléknapját október 31-re helyezte át. Írországból ez az éjszaka All Hallows' Eve – mindenszentek éjszakája nevet kapta. November első napja volt az ünnepnap, All Saints' Day (All Hallows' Day – szentek napja). Később ez a kettő sok helyen összemosódott.

(Wikipédia)

NEVEM: **Oláh Zsuzsanna**
 BECENEVEM: Zsuzsi
 CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada, Moše Pijade 24. 062/669-627
 MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁROK? Cseh Károly Általános Iskola, 6. d osztály
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, torna, rajz
 AMI NEHEZEN MEGY: Matek
 KEDVENC TANÁRAIM: Tóth Andrea, Máriás Valéria, Pesznyák Erika
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac
 KEDVENC SZÍNÉSZEM, SZÍNÉSZNŐM: Johnny Depp, Julia Roberts
 KEDVENC FILMJEIM: Apafej, Karib tenger kalózái 1., 2.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Billy Joe Armstrong
 KEDVENC EGYÜTTESEIM: Green Day, System of a down
 KEDVENC DALAIM: Atwa, American Idiot, Holiday
 KEDVENC SZÍNEIM: Kék, fekete
 KEDVENC ÉTELEM ÉS ITALOM: Pizza, Coca-Cola
 KEDVENC KÖNYVEM: Daniel Defoe: Robinson Cruose
 KEDVENC ÁLLATOM: Kutya
 MI A NEVE? Dominó
 KEDVENC TÉVÉMŰSOROM: Természetfilmek
 NO ÉS A SZERELEM? Nincs!!!
 KIBE ESTEM BELE? Senkibe!!!

NEVEM: **Kovács Gabriella**
 BECENEVEM: Gabi
 CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24351 Zentagunaras, Kodály Zoltán u. 15. 064/55-22-986
 MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁROK? Október 18. Általános Iskola, 6. osztály
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, szerb, német, angol, matek, torna, műszaki
 AMI NEHEZEN MEGY: Bigi, töri, föci
 KEDVENC ÉNEKESNŐM: Rúzsá Magdolna

KEDVENC EGYÜTTESEM: Tankcsapda
 KEDVENC SOROZATOM: Bűbájós boszorkák
 KEDVENC FILMEM: Harry Potter

KEDVENC SZÍNEIM: Kék, fehér, fekete
 KEDVENC ÉTELEIM ÉS ITALOM: Pizza, Spagetti, Coca-Cola
 KEDVENC KÖLTŐM: Petőfi Sándor
 KEDVENC ÁLLATOM: Kutya
 MI A NEVÜK? Picur, Zokni, Folti
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár
 A LEGJOBB BARÁTNŐIM: Anett, Dóri, Niki, Valcsi, Dorottya
 KIBE ESTEM BELE? Egy barna hajú fiúba.

Képzőművészeti barangolás

A valóságnak megfelelően

Mi mindent fedezhetünk fel a természetben! Pókhálók ragyognak a reggeli fényben. Harmatcseppek ülnek rajtuk, és úgy csillognak, mintha igazgyöngy volna valamennyi. Az út szélén egy kövön szalamandra mászik. Nem messze tőle fürgé mókusz kúszik fel a fára. Madarak énekelnek. Tavasszal, még mielőtt a fűvet először lekaszálnák, tarka virágok sokasága nyílik a réteken. A fűszálakon bogarak mászkálnak, nagyobbaknak érzik őket, mint mi a legmagasabb fákat. Szöcskék ugrádoznak. Ott, ahol a patak tavacsát alkot, zümmögő szitakötők röpködnek a víz felett. Hosszú testük gyakran ragyogó, tarka színekben játszik. Zümmögő szárnycsapásokkal szinte mozdatlanul tartják magukat a levegőben.

A természet ilyen lelkes megfigyelése első sorban a 17. századi holland művészet sajátja. A holland festők valamennyi alkotásában a haza és az élet szeretete jut kifejezésre. Minden polgári otthonban, sőt a jómódú parasztok házában is olyan képek függtek a falon, amelyek a hazai tájat, a tengert és hajóit ábrázolták, a polgári és paraszti életet mutatták be. Emellett gyakoriak voltak a csendéletek, az olyan festmények, amelyeken a szemnek kellemes elrendezésben, művészi jelenítettek meg virágokat, gyümölcsöket és különböző állatokat.

A 17. század egyik neves csendéletfestője Jan Davidsz. de Heem (1606–1683/84) volt. Itt látható festményén egy romos pince elé szinte kiteríti az ősz valamennyi termését: almát, tököt, szilvát, szedret, szőlőt, hagymát. A félig romba dől helyiségben vadvirágok burjánzanak és állatok üttették fel a tanyájukat. Egy résen át fény szűrődik be a sötét odúba. A csendélet jobb alsó sarkában fészek látható, falát gyenge ágakból fonták, belsőjét és az alját pedig szárított fűvel bélelték ki. A fészekben két kis tojás bújkol meg. De úgy látszik,

rabló járt erre felé, mert a madármama, aki az imént még tojásain ült, most holtan fekszik fészke mellett. Egy tojás törötten hever a kövön. Mellette csiga mászik, a homályban egy egér és egy gyík ismerhető fel. A káposztalevélen káposztalepke ül. Egy másik levél hátán szürke éjjeli lepke látható. A művész festett még bogarakat, egy méhecskét, legyeket, egy szöcskét, tarka lepkéket, egy szitakötőt, és megfestette az élelemszerzésből hazatérő hím madarat, amint ott találja a kirabolt fészket, előtte elpusztult párját. A kép így a természet életéről és a haláláról is szól.

(Folytatjuk)

Jan Davidsz. de Heem: Nagy csendélet madárfészkekkel (17. század közepe, Drezda)

MESETRAGACS

Hát ez meg mi?
Suzuki X-Head

Kalandra fel!

Akármiben fogadunk, hogy ilyen autót még sosem láttál. Mi sem. Csak képeken. Ezeket viszont örömmel megmutatjuk neked is

A fura találmány első pillantásra valamiféle teherautót-terepjárót juttat az eszünkbe. A sofőrnek és három utasának helyet biztosító fülke egész előre került, hátul méretes rakodófelületet találunk, amelyet kétoldalt valamiféle műanyag darabbal díszítettek. A járgány alsó felét pedig az óriási terepgumik és a szögletes sárvédők teszik jellegzetessé.

Az X-Head azonban nem csupán egy pofás kisteherautó. A japán Suzuki által tervezett négykerekűből további néhány, különböző célokra használható jármű alakítható ki. A Camper nevű változatban például két személy számára alakítottak ki alvóhelyet, a Fashion kabinnal akár hat személyes városi utazóeszközzé változtatható. Stb.

Mint minden újdonságnak, az X-Headnek is szép számban vannak rajongói. Főleg persze a fiatalabbak körében. Ugyanakkor az idősebbek általában bosszankodva mondogatják: – Ez egy autó? Bezzeg a mi korunkban...

Evan, a mindenő

Noé bárkája újra a vízen – Őszövetségi történet, természetesen másképpen – Steve Carrel nyilatkozik – Ha az alkotást nem láttad a moziban, nézd meg a DVD-változatot, nem bánod meg!

A z Őszövetség nagy-nagy meséjét Noé bárkájáról eddig már többször megfilmesítették. 1999-ben a Noé bárkája (Noah's Ark) aratott nagy sikert. John Irvin látványos rendezése aprólékosan mutatta be a történetet Jon Voight sztárszereplésével. 1984-ben nézhettük meg A Noé bárkája (The Noah's Ark Principle) című alkotást. Roland Emmerich (Csillagkapu, A Függetlenség napja, Godzilla) első nagyjátékfilmje még a müncheni filmiskolán készült. Most megcserélték az Evan, a mindenő című őszövetségi mesét – másképpen. Ebben a változatban az Úr színes bőré sztár, Morgan Freeman, Steve Carrel tolmácsolja Evant. Tőle kérdeztük meg:

– **Milyen a mozifilm, Steve?**

– Ez minden idők legdrágább vígjátéka, habár sokan azt állítják, hogy nem a legjobb vígjátéka, a de azért mi valamennyien hozzájuk a formánkat. Mire ment el a tengernyi dollár? Hadd mondjam el előljáróban, hogy a rengeteg, megszámlálhatatlan digitális trükk nem tolatkodik. Sőt a legtöbbjükéről nem is látszik, hogy digitális trükk: a temérdek engem üldöző madár, mókus, láma, orrszarvú és még ki tudja, mi minden egytől egyig meglepően valóságosnak látszik. Ők valamennyien nagyon szórakoztatóak.

– **Miről van szó tulajdonképpen?**

– Az életem nagyon szerencsés fordulatot vesz, amikor hírolvasóból kongresszusi képviselővé választanak. Igen ám, de nincs tovább, mert megjelenik előttem maga az Úristen, és azzal nyagat, hogy építsek egy bárkát. Tudod, ugye, hogy sok-sok évvel ezelőtt ezzel a feladattal valaki mást bízott meg. Az egészben az az

aggasztó, hogy ezzel a bárkaépítéssel nem lehet sokáig várni, mert üldözőbe vesznek a különleges és kevésbé különleges, párosával a városban és másutt csámborgó állatok, állatfajok. Én vagyok tehát a „kiválasztott”, hiába minden ellenállás. Munkához látok, hogy időben elkészüljön a hatalmas járgány, mert hát nekem meg kell mentenem az élőlényeket az utókornak. Egyébként Észak-Virginiában éldegél ez az Evan, egy kertes házban és nagyon rendben van a szénája. Szóval közeleg az új idők özönvize...

– **Összehozod azt a bárkát?**

– Össze. Tom Shadyac rendezőre maradt a többi. Ő ritkán szokott tévedni. Most is egy vicces mozifilmet készített, amely ugyan tele van vallási utalásokkal, spirituális értékeket is közvetít a mese, de senkit sem sértünk meg. Hollywood imádja a képes Bibliát. Az ötvenes évek káros-szandálos korszakát felelevenítő megoldások nosztalgikus szeretettel idézik meg az archetipikus alakokat felhasználó mozifilmeket, a Ben Hurt és a Tízparancsolatot. Nagy szakállak, hatalmas hajzatok, prófétai öltözékek – minden együtt van ahhoz, hogy egy remek mozifilmmel gazdagodjon a filmtörténet.

– **Te magad hogy érzed magad Noé szerepében?**

– Azt mondják, hogy a gumiarcú sztár, Jim Carrey árnyékából léptem elő. Ha úgy is van, nem nagy baj, mert Jim Hollywood egyik legnagyobb színésze, én pedig csak most kezdem bontogatni szárnyaimat. Eddig csak mellékszerepeket tolmácsolhattam, színházakban is megfordultam. Azt mondták, hogy semmivel sem vagyok vonzóbb, mint egy szürke gázóra-leolvasó. De most az számít, ami belül van bennem. Most már simán dőcög a szekerem a siker felé, rajta vagyok a térképen. Ha nem tudnád, 1962-ben születtem, nyertem már Golden Globe-díjat (tévés sorozatfilmért), római katolikus vallású vagyok és most szeretnék szerepelni egy romantikus vígjátékban Juliette Binoche-sal. Ennyit rólam... és szeresetek!...

B. Z.

Samsung C140, a kis egyszerű

Már többször mondtuk: a hazai mobiltelefonos szolgáltatóknál akár néhány dinárért is lehet telefont vásárolni. Most egy olyan készüléket mutatunk be, amelyik a VIP-nél (a 060-ás hálózat) se többbe, se kevesebbe nem kerül, mint 0 dinárba!

Azért ne légy annyira naiv, hogy egyetlen paráért majd a legeslegújabb telefoncsodát adják neked! Nem, ezt azért még egyetlen telefonszolgáltató sem tette meg. Az újdonságokért bizony még mindenütt fizetni kell.

A Samsung C140 tulajdonképpen egy egyszerű készülék, és arra való, hogy telefonálj és SMS-ezzél vele. Ha neked ennyi is elég, akkor máris megtaláltad a telcsidet.

Külcsín

A C140 nem kimondott divatmobil, de egy nem túl igényes tininek gond nélkül megfelel. Talán egy kicsit egyhangú és szürke az előlap, de ne ess gondba, mert kétségtelenül jó anyagokból rakták össze a mérnökök. Némi kevéske ropogást legfeljebb nagyméretű gombjai adnak gépeléskor.

Kijelző

Kijelzője színes, nem éppen a technika csúcsa, de ehhez az egyszerű menühöz azért nagyszerűen megfelel. A gombok közül talán csak egyedül a navigációval nem lehetünk kibékülve, kell egy kis idő, amíg az ember hozzászokik a furcsán puha, gumis borításához.

Névjegyzék és üzenetek

A telefonkönyvben 500 névjegyet menthetünk el, melyekhez mobil, munkahelyi, otthoni telefonszámot és egy darab e-mail címet tárolhat el a telefon. Ez sok is, meg kevés is, attól függ. Általában azonban több is, mint amennyi kellene szokott.

A névjegyzék extrái közé tartozik, hogy létrehozhatunk hívócsoportokat, és van mód az összes névjegy egy gombnyomással történő törlésére is.

SMS-ből 200 menthető el a memóriában. Üzeneteinkhez hangot, képet, dallamot és animációt lehet csatolni, tehát EMS-t támogat MMS helyett.

Egyebek

A kis Samsung, ára mellett, további előnyei közé tartozik, hogy súlya mindössze 69 gramm, nem húzza a zsebed.

Azután van itt még számos segédprogram is, melyeknek nagy hasznát veheti még az is, aki keveset használja a mobilját. Ilyen például az ébresztőóra, mely rendszeres és egyszeri ébresztésre egyaránt képes, és természetesen a telefon kikapcsolt állapotban is működik.

Van továbbá egy havi nézetű naptár, ahol 40 karakter hosszúságú teendők lehet elmenteni. A számológép tényleg hasznos lehet, de még hasznosabb a hangjegyzet (diktafon), mellyel 30 másodperces felvételeket készíthetünk.

Vélemény

Összességében nagyjából ennyit tud a Samsung C140. Tulajdonképpen nulla dinárért megéri megvenni az anyutól örökölt szétkopott, öreg mobiltelefon helyett.

Műszaki jellemzők

Méret: 104.2x44.2x16.2 mm

Csengőhangok: Polifonikus (16 szölamú)

Rezgés: Van

Játékok: Nincsenek

Készletléti idő: Akár 490 óra

Beszélgetési idő: Akár 5 óra

Akkumulátor: Li-Ion 800 mAh

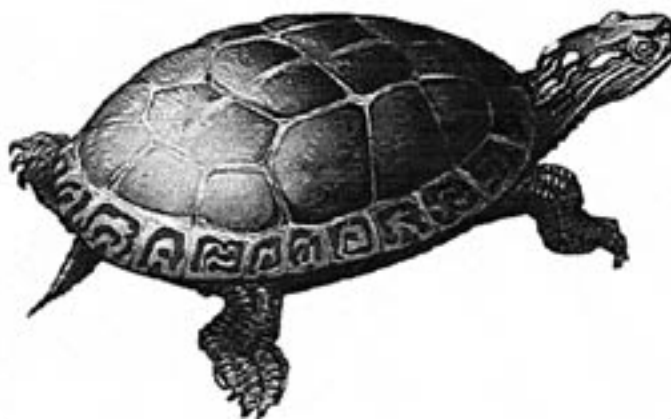
Teknőcök betegsége: étvágytalanság és víziszony

Az otthon tartott ékszerteknősöket hajlamosak vagyunk egyhangú táplálékon tartani. Ez persze nem tesz nekik jót, legyengülnek, megbetegszenek. Lássuk, mivel dobhatjuk fel ételleiket!

Az A-vitamin hiánya gyakori probléma a teknősöknél, melyet többnyire a vitaminszegény táplálék okoz. Az A-vitamin hiánya sajnos sokszor párosul a D-vitamin hiányával.

A vitaminhiányos állatnak károsodik a hámszöveve, a szeme vizenyős lesz és a szemhéja is bedagad. Légzőszervei is károsodnak, mely további betegségekhez (például tüdőgyulladáshoz) vezethet. További tünet még az étvágytalanság. Problémára gyanakodhatunk, ha az állatka feltűnően sokat tartózkodik a szárazon. Ha a tüneteket észleljük, már csak az orvosi beavatkozás segíthet!

Páncélosunkat sok szenvedéstől kímélhetjük meg, ha helyesen (változatosan és tartalmas ételekkel) tápláljuk. Remek vitaminforrás a kelkáposzta, a petrezselyem és a sárgarépa. Ha teknőcünk nincs oda a zöldségekért, akkor se keseredjünk el! Egyszerűen keverjük kevéske zöldet kedvenc ételleibe, például a tonhalba. De ha kis halakkal, csigákkal, vízirovarokkal tápláljuk, akkor külön vitaminpótlásra már nem is lesz szükség, hiszen ezek az eleségek minden – a teknős számára fontos – tápanyaggal rendelkeznek. Természetesen a friss zöldségek ez esetben sem

hagyhatók el! Legyünk óvatosak a boltban vásárolható mesterséges vitaminokkal és a májból készült vitaminpótlókkal, ugyanis ezek túladagolását rosszul viselik a teknősök. Emberek számára készült vitaminokat pedig egyáltalán ne adjunk nekik. Ez nem azt jelenti, hogy ne adjunk bolti vitamint, ha egyéb, természetes forrásból nem tudják fedezni szükségleteiket, de ügyeljünk az előírt mennyiségek betartására!

Fontos megemlíteni a D-vitamin hiányát is, mely szintén gyakori a terráriumai állatoknál és legtöbbször más, zsírban oldódó vitaminok (A, E, K) hiányával együttesen jelentkezik. E hiánybetegség kialakulása is az alacsony vitamintartalmú tápláléknak a következménye. Az is előfordulhat, hogy a fejlődésben lévő növekvő teknősök szervezetének megnövekvő tápanyag- és vitaminigényét nem pótolja a szokásos étel. Pedig a D-vitamin szerepe a teknősök életében igen fontos, hiszen fokozza a kalcium felszívódását, és a csontokba, a páncélba történő beépülését.

A D-vitamin hiánya következtében a páncélja megpuhul, később pedig – az izmok mozgása miatt – eltorzul. E súlyos hiánybetegséget is egyszerűen megelőzhetjük, ha helyesen tápláljuk kedvencünket és biztosítjuk számára a létfontosságú vitaminokat és ásványi anyagokat.

A D-vitamin legegyszerűbben vitaminkészítménnyel biztosítható a kedvenc számára.

Így szép az élet! Egy kora esti fotó Pufival és Mircivel

Helyesbítés

Sajnos nem voltunk eléggé figyelmesek az utóbbi néhány héten. Ezért történhetett meg, hogy az Állatkirakat oldalon a 28., 29., 30. és 31. számokban Nagy Lajos művének címe tévesen jelent meg. A pontos cím: Képtelen természetrajz. Tévedésünkért elnézést kérünk.

Az én kedvencem

Bolyhocska

Neve: Bolyhos.

Miért ez a neve?

Mert göndör a szőre.

Hogy került

hozzám? Az anyja hasából.

Kedvenc eledelei: Csont és házi koszt.

Kedvenc szórakozása: A testvéreivel birkózik és zavarócskázik.

Amit nem szeret: Ha csont van nála, és közben piszkálják.

Mi tetszik benne: A hegyes fülei, és hogy mindenfelé utánam jön.

Amit még tudni kell róla: Huncut, mert mindig rám ugrik.

Ötvös Katica, Péterréve

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

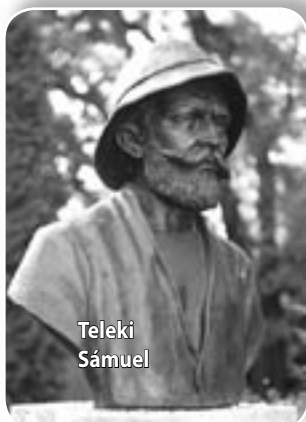
November 1.

Ma Marianna, Igor napja van.

1801 (206 éve történt)

Olaszországban megszületett Vincenzo Bellini, az olasz operairodalom egyik kiemelkedő képviselője, akinek leggyakrabban játszott műve a Norma című opera.

1845 (162 éve történt)

Teleki
Sámuel

Megszületett Gróf Teleki Sámuel világutazó, az egyik legnagyobb magyar Afrika-kutató.

1952 (55 éve történt)

Végrehajtották az első kísérleti hidrogénbomba-robbantást. A program vezetője a magyar Teller Ede volt.

November 2.

Ma Viktor, Tóbiás, Bogdán, Viktória napja van.

1892 (115 éve történt)

Ábrahám Pál

Apatinban megszületett Ábrahám Pál zeneszerző, karmester.

1890 (117 éve történt)

Szegeden megszületett Tereszényi György író, költő.

November 3.

Ma Győző, Bertold, Bálint, Valentin, Ida, Szilvia napja van.

1957 (50 éve történt)

A Szovjetunió Föld körüli pályára bocsátotta a Szputnyik-2 második mesterséges holdat, fedélzetén számos műszerrel és a Lajka nevű kutyával.

1801 (206 éve történt)

Megszületett Karl Baedeker német könyvkiadó, az útikönyv műfaj megalkotója.

1936 (71 éve történt)

Meghalt Kosztolányi Dezső költő, író.

November 4.

Ma Károly, Mózes, Karola, Karolina, Sarolta, János napja van.

1956 (51 éve történt)

A Budapestre bevonuló szovjet csapatok levertek a magyar népfelkelést, amely a kommunista párt hatalma és a Szovjetunió ellen irányult.

1880 (127 éve történt)

Az USA-ban James és John Ritty szabadalmaztatta a pénztárgépet.

1922 (85 éve történt)

Howard Carter megtalálta Tutankhamon sírkamráját Egyiptomban.

1951 (56 éve történt)

Megindult az első, közvetlenül hívható telefonszolgáltatás az Amerikai Egyesült Államok két partja között, amikor a New Jersey állambeli M. Leslie Denning, Englewood polgármestere felhívta kollégáját a kaliforniai Alamedában.

1846 (161 éve történt)

Benjamin Palmer szabadalmaztatta a mulábat.

1939 (68 éve történt)

Bemutatták az első légkondicionált autót.

November 5.

Ma Imre, Töhötöm, Zakariás, Erzsébet napja van.

November 6.

Ma Lénárd napja van.

1814 (193 éve történt)

Megszületett Adolphe (Antoine) Sax, a szaxofon feltalálója.

1893 (114 éve történt)

Csajkovszkij

Szentpéterváron 53 éves korában meghalt Pjotr Iljics Csajkovszkij orosz zeneszerző.

Gunarason lesz a sakkverseny

November 24-én találkozunk a Dózsa György iskolában

Az idén is megszervezi a Jó Pajtás szerkesztősége hagyományos sakkturnáját az általános iskolák tanulói számára. Ismét olyan helyen gyűlnek egybe a vajdasági ifjú sakkozók, ahol még nem vetélkedtek szerkesztőségünk serlegeiért. Legutóbb Verbázon találkoztak, s igen tömeges volt a részvétel, s reméljük, ugyanígy lesz ezúttal is.

Most is egyéni versenyt szervezünk, és a pontok összeadásával az iskolai csapatok sorrendjét is meghatározzuk. A fiúknál a négy, a lányoknál a két legjobb egyéni teljesítményt vesszük alapul a csapatversenyben, azonban az iskolák több játékost (öt fiú és három leány) is benevezhetnek.

Ez a vetélkedő is egynapos lesz, svájci rendszerben mérkőznek a sakkozók. A résztvevők csak az útiköltséget fedezik és sakkfelzerelést, meg sakkórát is visznek magukkal, mert mindegyik

partit órára játszá. Húsz-húsz perc gondolkodási időt kapnak a játékosok, és ha előbb nem, akkor zászlóeséssel fejeződik be a játszma. Az ellátásról (reggeli, ebéd) a szervezők gondoskodnak.

A versenyt november 24-én, szombaton tartjuk meg a gunarasi Dózsa György iskolában. A helyi szervezők több mint 200 résztvevőre számítanak, és Orcsik Istvánnak, a gunarasi sakklub elnökének a vezetésével máris megkezdtek az előkészületeket. Szeretnének jó házigazdák lenni, hogy vendégeik jól érezzék magukat és szép emlékekkel távozzanak Gunarasról.

Minden vajdasági iskola tanulóit örömmel látjuk a vetélkedőn, és olyanok is benevezhetik sakkozóikat, akiknek nincs komplett, négytagú csapatuk. A meghívókat és a versenyszabályzatot rövidesen magkapják, és azt várjuk, hogy előzetesen telefonon (021/475-4008), később pedig írásban is jelentsék a részvételüket.

RÜGYFAKADÁS

Tréfás mese

Egyszer volt, vagy talán nem is volt, de igaz volt. Vagy mégsem volt igaz?

Élt egy legény a falu szélén, aki olyan fiatal volt, hogy földig ért a szakálla, és csak negyvenkét foga volt. Egy napon rájött ez a legény, hogy ideje volna megnősülnie. Sorba jöttek a „kérők”. Egyik szebb volt, mint a másik. A legény nem tudta melyiket válassza, ezért mindegyiknek három kérdésre kellett válaszolnia. Már a századik lányka került sorba, mire észébe jutott a legénynek, hogy három kérdést kell feltennie. Az első kérdés így hangzott:

– Miért döntöttem úgy, hogy éppen most szeretnék megnősülni?

Jól megnézte a lány a legényt, és így válaszolt:

– Talán azért, mert ráunt a hosszú szakállra, és mivel nem éri el egyedül lenyírni, úgy gondolta, jól jönne egy kis segítség egy kedves feleségtől.

A legénynek tetszett a válasz, és a lány is, ezért úgy döntött, hogy őt veszi el feleségül. Nem is tett fel neki több kérdést, nehogy ne tudjon rá válaszolni az enyhén kopaszodó, félszemű, sudár teremtes.

Világra szóló lagzit csaptak, amelyen a környék minden lakója kutyástul, macskástul mulatott, míg ki nem potyogott az összes foguk.

Novák Arnold, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

„Ki volt tanítód?”

Halványan emlékszem még a napra, amikor először átléptem az iskola kapuját.

Egy magas, ősz hajú bácsi fogadott:

– Sziasztok, gyerekek! Én vagyok a tanító bácsi. A nevem Gergely Antal. Miután felmentünk a terembe, jobban megvizsgáltam.

Szeme kék, ami sovány arcához képest kicsit beesettnek tűnik. Látása már gyengébb volt, mint fiatal korában, ezért szemüveget hordott. Amikor ezt a tárgyat felvette, mindig azt mondta, hogy felteszi a negyedik szemét. Ezen a mondaton jót derültünk. Magas és sovány ember. Általában inget hordott vasalt nadrággal, vagy pulóvert farmernadrággal. A lábán fekete cipőt viselt. Volt egy aktatáskája, amit mindenhol magával vitt. A hozzátartozó kódot csak ő ismerte. A szigorú külső, amit mutatott, néha felfedte igazi énjét: egy kedves, vicces embert. Sokat törődött velünk, és minden tananyagot részletesen elmagyarázott.

Az első osztályban rajzot készítettünk a családukról. Erre kevesen emlékezünk, bár Anti bácsi állítása szerint mindenki lerajzolta.

A lányokat a boszorkány jelzővel illette, bár a fiúk jobban megérdemelték volna. Rékát és Ritát nehezen különböztette meg egymástól, ezért gyakran összekeverte őket.

A négy év alatt háromszor voltunk egyhetes osztálykiránduláson. Két-szer Gučevón, egyszer pedig Divčibárén. A legemlékezetesebb kirándulás harmadikban volt, amikor is Dezső véletlenül a lányok szobájában töltötte az éjszakát. Ezt az esetet a mai napig emlegetjük.

Gergely Antal tanító bácsi tanított meg minket az alapvető dolgokra, amiért hálásak vagyunk neki, mert az életben nem boldogulnánk ezek nélkül.

Kordován Ariella, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Milyen volt...

*Az alsó tagozatban jó is volt, meg nem is,
Sokat játszottunk, meg nem is.*

*Nehéz is volt, meg nem is,
Tanulni kellett, meg nem is.*

*Az ötödik osztályban, jobb is volt, meg nem is,
kevesebbet játszottunk, meg nem is.*

*Nehezebb volt, meg nem is,
Többet is tanultunk, meg nem is.*

Papilion Dániel, 6. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

„Fákat altat a szél, álmos lombú fákat” (Utassy József)

Fákat altat a szél, álmos lombú fákat, és elérkezett az ősz.

A nyári napsütésnek és forróságnak vége. A hatalmas fürdészek, játszások, nyaralások már csak szép emlékek. Látni, hogy az aransárga és a piros minden színében pompáznak a fák lombjai. A sárga levelek lehullanak, mintha aranyeső esne a földre. A vándormadarak is elszálltak rég. A gólyákkal együtt a fecskék, a vadludakkal a búbos bankák. És az ősszel együtt a becsengetés is elérkezett. Újabb gyönyörű ősz, újabb gyermekzsivajjal teli tanév. Ez már az utolsó ősz, amit az általános iskolában kezdek.

Nyolcadik osztályos lettem, talán ez lesz a legszebb tanév életemben, hiszen jövőre már egy új iskola ablakaiból figyelem, ahogy ismét beköszönt az ősz.

Tómó Heléna, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Mit látni az ablakon át?

Számomra az ablakból nézelődni egyenlő a szórakozással.

Most is az utcát fürkészem. A járdán két néni közlekedik. Biztosan ikrek, hiszen a ruhájuk teljesen egyforma. Most megállnak az új szomszédaszonyunkkal beszélgetni, aki kisbabájával sétál a napsütésben. Néhány gügyögés után az asszonyok továbbhaladnak. Utánuk nézek, s tekintetem megakad a fák koronáján. Szinte minden levél lehullott már róluk. Készülnek a télre, amely az idén úgy tűnik, igencsak késve érkezik.

A csendet egy Lada személygépkocsi töri meg. A hangos csattogásra a fán kuporgó galambok s verebek felroppennek. A járdán motorkerékpár fröcskölő szét a pocsolját. A felriadt madarak a villanydróton nyugszanak meg. A villanypóznák alatti széles árok mindent elnyel: falevelet s mindenféle szemetet. Az egyik kisveréb most leszáll megnézni, akad-e valami finom falat az árokban heverő papírtarsolyban. Ugrálva közelít a tasakhoz, de hirtelen előugrik a Fityó névre hallgató kutus. A verébnek azonban sikerült idejében felroppennie a közeli fa ágára, s onnan csiripel nemtetszését.

A hátam mögött a telefonom is csörögni kezd. Felugrok az ablakból, s magam mögött hagyom az utca zaját.

Friss Tünde, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Fény

*Sok kis fény pislog az égen,
kacsingatnak este szépen.
Ez a fény a sok kis csillag,
mindenkinek vidámságot adnak.*

Szakál Zsóka, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Idill. Csizmadia Anna bácskertes tanuló rajza

Törött vonalzó

Délután jártunk iskolába, de délelőtt nem tudtam tanulni, mert vendégek voltak nálunk, ezért a matekdolgozatom nem sikerült, és egyest kaptam.

A matektanárnő azt mondta, hogy csak úgy javíthatom ki, ha átmegyek a vonalzóvizsgán. Először nem értettem, hogy miről van szó, de utána elmagyarázta. Az a lényege, hogy végig kell mennem egy hatalmas, tizenöt centiméteres vonalzón. Minden centiméter egy város, és egy nehéz példa. Az első város a legrövidebb és a legkönnyebb példával jár, míg a tizenötös már a világ legnehezebb példája.

Elindultam a hosszú úton, és közben nagyon féltem, hogy ájtutok-e a vizsgán. Az első városban az emberek egyes szám formájúak voltak, és nagyon kedvesek. Mikor a város végéhez értem, egy kaput találtam, amit csak a kapu felett található feladat megoldásával nyithattam ki. Szerencsémre ez még nagyon könnyű volt, és azonnal ájtutottam a másik városba, ahol az emberek már kettes formában járkáltak az utcákon. Itt egy kicsit többet kellett gyalogolnom, de szerencsémre a példa itt is pofonegyszerű volt.

Így eljutottam a tizenharmadikig. Itt már az embereknek csak párban volt szabad sétálni, egyes a hármassal, és hármas az egyessel, de mindig tizenháromas számban. Ennél a kapunál sajnos már nehéz példa állt, és helytelen választ adtam. A kapu kinyílt, de nem mehettem tovább, mert egy hatalmas lyuk tátongott, és leestem volna. A lyuk azért volt ott, mert Vonalzózország vonalzója eltörött. Nem tudtam mitévő legyek, mert a két fél között lévő távolságot képtelenség lett volna átugrani.

Bánatosan álltam ott, amikor egy pár megszólított, és azt mondta, hogy a törött vonalzót össze lehet ragasztani egy másik feladattal.

Megpróbáltam megoldani a másik feladatot, és az sikerült is. Ekkor nagy vonalzórengés keletkezett, és ebben a pillanatban a két fél összeforrt. A ragasztónak meglátszott a helye, de sikeresen ájtutottam a tizennegyedik városba.

Három nap és három éjjel gyalogoltam, mire odaértem a kapuhoz. Ennek a kapunka a feladata olyan nehéz volt, hogy hét nap és hét éjjel gondolkodtam, mire megoldottam. A tizenötödik város szörnyen nagy volt. Szerencsére egy tizenötös pár elvitt kocsival a kapuig, de még így is hét nap és hét éjjel utaztunk.

Mikor a kapuhoz értünk, és felpillantottam, feladtam minden reményt, mert ilyen nehéz példát még életemben nem láttam. A pár segíteni szeretett volna, és azt mondták, hogy csak egy kicsit filozofáljak el rajta, és meglesz a megoldás.

Tizenkét nap és tizenkét éjjel filozofáltam még a tizenötödik nap megszületett az eredmény, és ájtutottam a kapun. Ott már várt a matektanárnő, aki azt mondta, hogy bár a vonalzó eltörött, nekem mégis megadja az ötöst.

Nagyon örültem ennek a hírnek, és többet nem is aggódtam az eltört vonalzó miatt.

Kurunci Tímea, 7. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Falusi szobabelső. Gellér Ágnes doroszlói tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Éreztem már leheletét az ősz

Zuhogó esőre, és mennydörgésre ébredtem.

Kitekintek az ablakon, melyen ellátni egészen a szomszéd néni udvaráig. Hideg szél remegteti meg a sárguló faleveleket. Közben egyre jobban zuhog az eső, a kéményekből füst gomolyog. Az emberek dolgozni indulnak. Az öreg néni a rengeteg falevelet takarítja a ház elől. Sokan a tűzifáért igyekeznek. Az emberek a határban most takarítják be a termést. Igen, ők is kedvetlenek, mert a termés nem valami kecsesítő. Nagy kárt tett benne a nyári aszály, az esőhiány. No, és az iskola is megkezdődött, s ennek nem sokan örülnek. A gyerekek reggel álmosan és bágyadtan sorakoznak az iskola udvarában. Hol van már a nyári vidámság, zaj, kacaj? Vége a gondtalan szünidőnek, az önfeléd szórakozásnak. Bizony, ma már a tankönyvek felett kell görnyedni, a házi feladatokat kell délutánonként körmölni, különórákra, szakcsoportokra járni.

Hát... igen, beköszöntött az ősz!

Gallusz Csilla, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Az amulett útja

A török nép nagy hatalmat tulajdonít a szerencsét hozó, illetve védelmet adó tárgynak, a talizmánnak. Úgy tartják, ha azt elveszik tőlük, elvesz a szerencséjük.

Jumurdzsák, Gárdonyi Géza hőse is e néphez tartozott. Az ő amulettje egy gyűrű volt, ami egyszer mégsem védte meg, mert Dobó fogjul ejtette. Gábor papra bízta, hogy ölje meg a törököt, de ő nem ezt tette. Tudta, hogy nagyobb büntetés neki, ha elveszi a talizmánját. Így is tett. Kis idő múltán, amikor Gergő és a pap elmentek, hogy felrobbantsák a szultánt, Gábor pap Gergőnek adta a gyűrűt. Zöld selyemzacskóban volt, négyszögletes sötét kő díszítette. A selyemzacskón belülről ezüst fonállal írt török írás tündökölt. A pap elhibázta a lövést, így ő maga halálos sebet kapott. A török táborba vitték, hátha tudnak segíteni rajta. Jumurdzsák azt megneszelte, és szeretett volna beszélni a pappal. De elkésett. Mire sikerült bejutnia hozzá, Gábor pap halott volt. Eközben Gergő oda akarta adni a gyűrűt egy másik töröknek, de az nem fogadta el. Így a gyűrű Gergelynél maradt. Jumurdzsák sejtette, hogy a pap Gergőre bízta a talizánt. Nem nyugodott bele, vissza akarta szerezni. Pár év múlva, amikor Gergelynek már volt egy kislánya, Jumurdzsák elrabolta a gyermeket. Felvitte Egerbe abban a reményben, hogy cserébe visszakapja a gyűrűt. Hogy miért pont Egerbe? Bornemissza Gergely az egri vár alkapitánya volt, és a törökök támadták a várat. Jumurdzsák azt nem tudta, hogy a gyűrű nem Gergelynél, hanem Évánál van. Be is kiabált a várba:

– Bornemissza Gergely! Te, király hadnagya, hallod-e? Nálad van egy török gyűrű, nálam egy magyar gyermek! Az a gyűrű az enyém. Ez a gyermek a tiéd! Ha akarod a gyermekedet, jer a piaci kapuhoz. Add ide a gyűrűmet! Odaadom a gyermekedet.

Később egy ládában egy Szelim nevű fiúcskát találtak. Ott tartották a várban. Addigra Éva elment a kislánya után Egerbe, vitte a gyűrűt is, hogy cserébe megkaphassa Jancsikát. Dobó írt egy levelet a töröknek, hogy odaadják a gyűrűt, csak hozzák vissza a kislányt. A levelet a gyűrűvel pecsételte le. A harc végén a török kislányért eljött az anyja, és visszahozta Jancsit. Így a gyűrű továbbra is Gergely tulajdona maradt.

Hogy később szerencsét hozott-e neki? Ki tudja...?

Lestár Boglárka, 7. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Csokoládé

*Nem adom a testvéremnek,
a csokoládé engem illet.*

*Arra gondol, de jó lenne...
De ő a csokiját megette.*

*Nem adok én többet neki,
vegyen magának, ha szereti.*

Dienes Blanka, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

RÜGYFAKADÁS

Ezt nem felejttem el

Az életemben sok olyan dolog volt, és remélem, hogy lesz is, amit soha nem tudok elfelejteni. Most egy ilyen történetet mondok el.

A nagytatám már a szünidő elején közölte velem, hogy a nyár folyamán a kerítést kell újjávarázsolnunk. Az időjárás miatt ugyan húztuk-halasztottuk a felújítást, míg végül elérkezett a szünidő utolsó néhány napja. Szerdai nap volt, amikor elkezdtük a munkát. A tatám bekeverte a festéket, mikorra én felébredtem, és így már rögtön kezdhettük is festeni. Nem volt nehéz dolgom, mivel a kedvenc színnel, a zölddel kezdődött a nap. Délelőtt ezt be is fejeztem, majd estefelé a tatám segítségével befestettük a kerítés többi részét is, fehérrel. Másnap a kapu festése várt ránk, és a kerítésnek azon része, amelyik betonból van. Ezt a feladatot is sikeresen teljesítettük, így az elkövetkező napokban csak a hibákat kellett kijavítanunk. Mindenki megdicsért bennünket, milyen szép munkát végeztünk. Nem fogom ezt elfelejteni, és nem is tudnám, hiszen ha ki- és bejövök a kapun, mindig látom, és eszembe jut, hogy az én kezem munkája is benne van, ezért jó ránézni.

Igaz, kicsit nehézkesen akart elindulni a munka, de ahogy terveztük, a szünidőben kész lett, és ahogy a mondás is tartja, jó munkához idő kell.

Belovics Tímea, 8. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Egy szép estém otthon

Mikor besötétedik, a fák hátul már nem látszanak, elülnek a tyúkok, akkor kezdődik az esti munka.

Apu és a mama kint rendezik az állatokat. Zsolti és én a konyhában vagyunk. Zsolti a kockáival játszik, én tanulok. Anyu és a kicsi Csabika bent vannak a lakásban. Megírom a házit, utána kimegyek összeszedem a tojást. A mamám elkészíti a kutyáknak az ételt, én meg szétosztom. Fél hétkor bemegyünk a testvéremmel megnézzük az esti mesét. Mikor vége van, akkor kijövünk a konyhába vacsorázni. Bepakolok a táskámba, és bemegyünk. A szobában bekapcsoljuk a tévét, hancúrozunk egy nagyot. Mikor már kifáradunk, fogat mosunk, megmosakodunk. Nézzük a tévét és játszunk. A testvérem kedvenc játéka, hogy ő a nagy oroszlán, és ha én nem futok el, akkor ő megharap. Mindenki bejön, beszélgetünk, sok érdekes dologról. Lefekszünk, és még egy ideig nézzük a tévét, azután elalszunk.

Elsenesedik a ház, mindenki alszik. Az óra ketyegése hallatszik. Így telik nálunk egy szép este.

Fekecs Boglárka, 7. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Séta a faluban

Egyik reggel miután felkeltem, anyukám a kezembe adott egy listát, hogy ma nekem kell elmenni a boltba, mert a testvérem beteg.

Úgy döntöttem, hogy gyalog megyek, és egy kicsit szétnézek a faluban. Már a kapuban voltam, amikor anyukám utánam szól:

– Várj csak egy kicsit! Amikor a boltban már bevásároltál, és jössz hazafelé, épp útba esik az az új pékség. Ott vegyél egy friss kenyeret! Ha ez is megvan, akkor még az újságostól hozz egy Családi Kört! Ja, és még a postára is el kell menned!

Én csak álltam a kapuban, és nagyokat pislogtam.

– Még valamit? – kérdeztem.

– Azt hiszem, mást nem kell elintézned! No de most már indulj, mert nem érsz haza sose!

Elindultam. Az iskolaudvaron mentem keresztül. Az udvarban egy takarító gereblyézte össze a lehullott sárga és barna leveleket. Mialatt odaértem a boltba, nem találkoztam senkivel. Gyorsan megvettem a lisztet, cukrot és az üdítőket. A pénztárnál fizettem, és már indultam is tovább. A pékségbe akkor hozták a friss, meleg kenyeret. Azt is megvettem. Indultam az újságoshoz, amikor megláttam egy ismerős kabátú lányt. Réka volt az. Ő is felismert, és megvárt.

– Szia, Réka! – köszöntöttem.

– Szia! Hát te hova sietsz ennyire? – kérdezte.

– Az újságoshoz. És te?

Kedves Pajtások!

Hogy lehet egy törött vonalzóra jó fogalmazást építeni, azt **Kurunci Tímea (Nagykikinda, Fejős Klára iskola)** bizonyította be. Mert a Törött vonalzó nemcsak figyelemfelkeltő cím, hanem a matematika rejtelmek és akadályai között botladozó szegény hetedikes útmutatója is. Hősünk a lelkiismeret-furdalás ajzotta rémképek és meselemek kíséretében a vonalzó centiméterein araszolva ér el a célig, ahol a megérdemelt jutalom, az ötös várja. Szellemességével és váratlan fordulataival jól illik a Törött vonalzóhoz feszültségoldónak a **doroslói Novák Arnold** tréfás meséje.

Arnold fogalmazása az e heti postával érkezett 12 más jó írás-
sal egyetemben. A szerzők neve következik:

Csantavér: Domány Zsolt, Tömő Heléna (2 írás);

Dorosló: Bence Izabella, Brindza Beatrix, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté és Novák Arnold;

Öbecse, Samu Mihály iskola: Horváth Sarolta és Szerda Zsófi;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Lestár Boglárka;

Zentagunaras: Fekecs Boglárka.

A fenti névsor is mutatja, hogy a 13 nem szerencsétlen szám, sőt! Nekem ezen a héten örömet jelentett. Persze több írásnak még jobban örülnék.

Tomán Mária

– Én is oda megyek! Mehetnének együtt!

Az utcákon egyre több ember jelent meg, vagy a boltba siettek, vagy másfelé vitt útjuk. Örültem, hogy Réka is velem tartott, és egy jót beszélgetünk arról, hogy milyen rossz ősszel és télen. Réka szerint ősszel sokat kell a leveleket söprögetni, télen pedig nagyon hideg van. Lassan odaértünk az újságoshoz. Megvettük az újságokat, s itt elváltak útjaink. Én mentem tovább a posta felé. Ott is eltöltöttem egy fél órát, mert nagyon sokan voltak előttem. Amikor ránéztem az órára, meglepődve láttam, hogy már fél tizenegy van! Szerencsére aznap nem volt iskola. Hazafelé egy kicsit szaladtam.

Amikor hazaértem, anyunak az volt az első dolga, hogy megkérdezze, hol voltam eddig. Én csak annyit mondtam, hogy körülnéztem egy kicsit a faluban.

Toldi Alexandra, 7. osztály
Tömörkény István iskola, Tornóyos

Matekóra.
Zsámboki Ákos
magyarkanizsai
tanuló rajza

Vízi Noémi történetét meséljük el. Ez pedig nem más, mint amikor találkozott kedvenceivel, a Groovehouse együttes tagjaival.

– A találkozás az idén nyáron történt az egyik fellépésük előtt. Kis késéssel érkeztek, de megérte várni rájuk! A rendezvény fotósát kértem meg, kérdezze meg az együttes tagjait, hogy fellépés után lehet-e szó egy közös képről. Hamar jött a visszajelzés, lehet – kezdte a beszámolót Noémi.

– Akkor már jó ideje írogattam nekik a rajongói leveleket, és Judy már névről ismert, így nem volt nehéz a közelükbe férkőzni, meg amúgy sem, mert teljesen szabadon hagyták a lejáratot a színpadról. Odamentem a fotóssal és szóltam, hogy szeretnék közös képet.

ZENEBONA

Egy rajongó meséli

Megérte várni rájuk!

Megmondtam neki, hogy ki vagyok. Mikor megcsináltuk a közös képet, az énekesnő megkérdezte, hogy megyek-e a következő nagy koncertjükre, ami ezután a buli után körülbelül két héttel következett. Természetesen megígértem, hogy nem hagyom ki. Persze ott is voltam – mesélt tovább a rajongó.

– A találkozáskor Zsolti nem volt bőbeszédű, inkább Judyval beszélgettem, igaz nem sokat. Annyit mondott még, hogy nagyon zavarta, hogy pont a színpad előtt dohányoztak, és be is rekedt kicsit. Másról nem tudunk beszélgetni, mert siettek. De nagyon örültek nekem és teljesen közvetlenek voltak. Szuper jó bulit csináltak, jól éreztem magam – lelkesedett Noémi.

– Konkrétan nincs kedvenc slágerem tőlük, mert mindegyik számuk a kedvencem. Nem lehet választani. Őket magukat pedig azért kedvelem, mert nagyon közvetlenek és nagyon sokat foglalkoznak a rajongóikkal, amit sajnos nem lehet elmondani minden „sztárról”. Először a zenéjük fogott meg, de mint embereket is kedvelem őket, mióta megismertem mindkettőjüket. Nem csalódtam bennük – zárta az élménybeszámolót Noémi.

Elektromágneses Tankcsapda

November 5-én jelenik meg a Tankcsapda legújabb lemeze, amely az Elektromágnes címet kapta és a Mindenki vár valamit című turné anyagát tartalmazza majd. Az idén 18. születésnapját ünneplő debreceni trió az eddigi leghosszabb turnéját (14 hónapig tartott) örökíti meg az új kiadvánnyal. A koncertfelvételek mellett azonban helyet kap egy új stúdiófelvétel is (amelynek a címe megegyezik az album címével).

– Az Elektromágnes című dal alapötlete a Mindenki vár valamit album dalaival egy időben született meg, azonban csak az elmúlt hetekben fejeztük be. Így ez lett az új koncertlemez címadó dala, amely hangulatában és szövegében is az összetéveszthetetlen tankcsapdás zenét viseli magán... – mesélte ez

alkalomból Lukács Laci, a zenekar frontembere.

A korong egyébként dupla formátumban, DVD-melléklettel jelenik meg. A DVD-n az előző albumhoz készült valamennyi klip (Nem Kell Semmi, Rock A Nevem, Füst És Lábdob) és a California Über Alles is megtalálható. A rajongók számára további érdekességet jelenthet a Nem Kell Semmi és a Rock A Nevem eddig korábban nem látott változata, valamint az új dal, az Elektromágnes képanyaga is, amelynek forgatása a napokban fejeződött be.

A jó hír mellé egy rossz is párosul, a banda 2008 nyaráig nem tervez újabb koncerteket. Az év végén azonban még egy nyolcállomásos miniturné vár a közönségre.

Mit keres Lola a mosógépben?

Lola új, angol nyelvű klipjéhez még egy mosógépbe is bebújt

Lola a napokban forgatta le hatodik klipjét *Baby I Don't Care* címmel, ami kizárólag angol nyelven készült.

A Baby I Don't Care-t a Transvision Vamp nevű banda vitte sikerre még a múlt század 80-as éveinek végén Wendy James énekesnővel az élükön. Lola a Wendy iránti tisztelete jeléül az énekesnő fotóját viseli a pólóján. Ahogy annak idején az egykori banda, most Lola is egy hatalmas Elvis Presley-kép előtt énekel.

A forgatás egyik helyszíne egy mosoda volt, ahol a klip kedvéért Lola egy mosógépbe is bebújt.

A forgatás másik helyszíne egy hatalmas műterem, ahol a háttérdíszletek a '80-as évek punkhangulatát idézik. Aki még nem hallotta, elmondjuk, hogy nemrég Lola leforgatta egy másik klipjét, Élő a mának címmel. Az új videóban a tinisztár egy képzelet sorozat egyik főhősét alakítja, akárcsak karrierje kezdetén a valóságban.

A történet szerint Lola egy kezdő színésznő, akinek első forgatási napját kísérhetjük végig. Ráadásul a történet végén egy csókjelenet szemtanúi lehetünk...

Spice Girls: ez ám a jó üzlet!

Nem mindennapi szerződést kötött a Spice Girls a világ egyik legnagyobb fehérnemű gyártó cégével, a Victoria's Secrettel.

A legszebb modelleket, köztük Adriana Limát és Heidi Klumot is felvultató cég két egész hónapon keresztül lesz a „csípős csajok” november 13-án megjelenő Greatest Hits albumának a

kizárólagos forgalmazója az USA-ban. A január közepéig tartó időszakban csakis és kizárólag a Victoria's Secret márkaboltjaiban, illetve internetes honlapján lehet majd hozzájutni a Spice Girls új korongjához, továbbá a cég divatbemutatóin is találkozhatnak majd a rajongók az öttagú lánybandával, a fellépésükkel emelik majd a show fényét.

Madonna örökbe fogad

A popkirálynő most egy 13 hónapos afrikai kisfiút szeretne örökbe fogadni!

Egyelőre nem tisztázott, hogy Madonna mikor viheti haza a pici Mercy Jamest, ugyanis az árva gyermek nagybátyja ellenzi, hogy egy fehér bőrű ember legyen a fiú nevelője. A férfit még az sem érdekli, hogy Mercy így élete legnagyobb lehetőségét szalasztja el, és a biztos jómód

helyett továbbra is az árva-házban kell nyomorognia.

Az afrikai ország, Malawi hatóságai jelenleg vizsgálják, hogy van-e joga a felháborított nagybácsinak arra, hogy megakadályozza az örökbe-fogadást.

Mit tervez Rihanna?

Rihanna nem ül a babérjain, elégedetten lógatva a lábát, hogy 19 évesen már sikerült meghódítania a slágerlisták életét. A barbadosi lány új terveket szövöget. Az üzleti életben is a csúcsra akar kerülni

A saját elmondása szerint mindenképpen maradni akar a zenénél, de emellett a filmezésbe is bele akar kóstolni, továbbá komoly üzletasszonnyá szeretne előlépni.

Mibe akar belevágni?

– Divattervezésbe és ehhez hasonló dolgokba – hangzik a válasza.

Készül Dr. Dre utolsó albuma

Becsületére legyen mondva: felismerte, hogy negyvenen túl már tényleg Bőrűtség ganxsta-rappert játszani. 2008-ban még kiad egy utolsó albumot a kilencvenes évek legmeghatározóbb hiphopcsillaga.

Dr. Dre nemrég mesélt arról, hogy belevágott élete utolsó lemezének elkészítésébe. A korong 2008-ban kerül majd a boltokba **Detox** címmel, a pontos megjelenés dátuma egyelőre még ismeretlen.

– Azt gondolom, ideje továbblépni. A hiphop már a fiatalok játéka, én pedig megöregedtem – vallotta be André Rommel Young (ez a valódi neve).

A következő két hónapban Eminem új lemezén fog dolgozni, aztán elkészíti a Detoxot, és onnantól már csak a családjának szeretne élni.

Dr. Dre óriási hatással volt az amerikai énekesekre. Az ő keze alatt bontogatta szárnyait 2Pac, Eminem, Snoop Dogg és Kanye West, több ismert kiadó és produceri iroda elindítása kötődik a nevéhez. Legelső, 1988-as Straight Outta' Compton című albuma rögtön kétfélmillió példányban kelt el és óriási siker lett.

Nicole Scherzinger lenge öltözékben

Semmit nem bíz a véletlenre Nicole Scherzinger: a napokban megjelent első szólóalbumát egy képsorozattal is megfejezte. A lenge öltözékű képeket egy amerikai divatlap fotósa készítette.

Scherzinger kisasszony úgy látszik nagyon tudja, mi kell a közönségének.

Az újság természetesen interjút is készített az énekesnővel a **My Name Is Nicole** megjelenése kapcsán, ám a kényes témákat – például azt, hogy a sztár már két éve, a Pussycat Dolls indulásakor aláírta szerződését a szólólemeze – kerültk.

Lance Bass újra összehozná az 'N Syncet

Érdekes pletykát szellőztetett meg a Eminap Lance Bass, az énekes ugyanis régóta álmodozik egy új 'N Sync-albumról, méghozzá Justin Timberlake közreműködésével.

(Emlékeztetőül: az N'Sync néhány évvel ezelőtt a világ egyik legnépszerűbb fiúbandája volt, élén Justin Timberlake-vel.)

Lance Bass még mindig abban reménykedik, hogy Justin Timberlake visszatér az 'N Syncbe, legalább egy új album kedvéért. Érdekes, hogy Timberlake 2004-es kiválása után éppen Lance került teljesen a padlóra, mivel tudta, hogy a frontember távozása után semmi keresnivalójuk

a popszakmában. Bass arról is beszélt, hogy hébe-hóba összefutnak még a régi tagokkal, és bár konkrétan nem beszéltek a nagy újrakezdésről, de szerint nem lehetetlen újra összehozni az 'N Syncet az eredeti felállásban.

Az énekes nem véletlenül kapaszkodik régi együttesébe, jelenleg ugyanis kisebb színházi darabok és gyengécske kisfilmek színészeként tengődik. Komoly bevételi források híján. Lance önéletrajzi regényt is írt, amely éppen október 23-án került a boltokba Out Of 'N Sync címmel.

Paris Hilton tagad

A multimilliomos híresség, és nem túl sikeres énekesnő cáfolta, hogy összejött volna Kid Rockkal!

Paris azt állítja, hogy jó útra tért, és ezért kikérte magának azokat a pletykákat, melyek szerint újabban Pamela Anderson korábbi férjével, Kid Rockkal jár.

A két sztárt a minap a kanadai város, Toronto egyik felkapott szórakozóhelyén látták, a rap-rocker koncertje utáni bulin. A szemtanúk szerint látványosan flörtöltek, de a híresség természetesen tagad, és továbbra is a svéd modellel, Alex Vaggoval jár.

Kérdés, hogy meddig.

Keisha szégyelli az arcát

Azóta, ha stressz éri mindig begyullad a bőre, és kiütésszerűen ellepik a pattanások.

Már rengeteg szakembert felkeresett, azonban egyik sem tudott megnyugtató megoldást találni problémájára.

– Sok krémet kipróbáltam már, de egyik sem működött. Nem leszek depressziós a bőrtől, de rendkívül kellemetlen. A teltekarcsú alkatom nem zavar, de komplexusom van a pattanásaimtól – nyilatkozta őszintén Keisha, és biztos, hogy sok korosztálybeli rajongója mélyen együtt tud érezni vele.

A pletyka: a Sugababes énekesnője, Keisha Buchanan rettentően szenved aknés arcbőréről.

A 23 éves énekesnő bőrpertelmái – állítása szerint – 17 évesen alakultak ki, miután átesett egy bárányhimlő fertőzésen.

Csáth Géza

A varázsló kertje

A pályaudvar kapuján két magas termetű, nyúlánk fiatalember lépett ki az állomás előtti térre. A következő pillanatban megismertem őket.

– A Vass fiúk!

Együtt mentünk be a városba. Az enyhe júniusi délutánban valami nagyon kedves érzés volt az. A gimnáziumban elválaszthatatlanok voltunk. Érettségi óta – négy esztendeje – nem láttam őket. Külföldön tanultak. Nagyon megörültek a találkozásnak.

Az arcuk még nem férfiasodott meg végképp. Finom orrukon, a mozgékony, okos szemükön a későn érő, intelligens emberfajta karaktere. Modorukban ugyanaz a világfiás szívesség és kedvesség, amely annyira szokatlan volt a gimnáziumban, s mégis mindenkinek tetszett.

Gyalogolva haladtunk végig a főutcán és a főtéren. Siettek. Két óra múlva tovább kellett utazniuk.

– Tulajdonképpen csak a varázsló kertjét jöttünk megnézni – szólta az idősebb Vass fiú.

– A varázsló kertjét? Hol van az? – kérdeztem.

– Igaz, te ezt nem tudod. Persze, akkor nem mondtuk el senkinek a dolgot. Majd meglátod, eljössz velünk, ugye? Nincs messze...

A főtéren felől a templomnak tartottunk. Végighaladtunk a parkon. Az öreg gimnáziumi hittanárunk ott ült a rendes padján, egy könyv olvasásába merülve. Köszöntünk neki. Barátságosan integetett. Azután megkerültük a templomot. A fiúk egy vak utcába vezettek, amelyről eddig semmit sem tudtam. Az utca szűk volt, és körülbelül kétszáz lépés hosszú. Sajátságos! – ilyen házakat, mint itt, sohase láttam a városban. Alacsonyok és kezdetlegesek voltak, de vagy az ablakok hajlásában, vagy a kapuk faragásában és formájában volt valami ósdi. Az utcán padokon és székeken öreg emberek és bánatos arcú, sápadt asszonyok ültek, apró lányok söpörték és öntözték a földet. Kocsikeréknek nyoma se látszott.

Az utolsó ház előtt állapodtunk meg. Azaz – tulajdonképpen ház nem is látszott, csak kerítés. Festetlen, magas fakerítés; olyan sűrű, hogy a kezét rajta bedugni nem lehetett, és egészen közel kellett hajolni, hogy az ember megláthassa, mi van mögötte.

Kábító virágillat csapott meg. A kerítés megett kert volt; nem nagyobb, mint egy kis szoba. A talaja körülbelül a derekunk ma-

gasságáig fel volt töltve. És tele az egész kert virággal.

Sajátos növényvilág tenyészett itt. Hosszú szárú, kürt-alakú virágok, amelyek szirmai mintha fekete bársonyból volnának. A sarokban liliombokor, óriási kelyhű fehér liliomokkal megrakodva. Mindenütt elszórva alacsony, vékony szárú fehér virágok, amelyeknek egy szirma, csak egy szirma, gyenge piros színű volt. Úgy tetszett, hogy ezek bocsátják azt az ismeretlen, édes illatot, amelyet szagolva az ember azt hiszi, elakad a lélegzete. A kert közepén egy csomó bíborpiros, kövér virág terpeszkedett. Húsos, selymes fényű szirmaik hosszan lógtak le egészen a magasra nőtt, haragoszöld színű fűbe. Mint egy kaleidoszkóp, úgy hatott ez a kis csodakert. Közvetlen előtttem a nőszirom lila virágai nyíltak. Százfélé virágillat tevődött össze a bódító szagában, s a szivárvány minden színét megtalálhattad a virágok színében.

A kert végében, a kerítéssel szemben egy kis ház gubbaszkodott. Zöld zsalus két ablaka mindjárt a földszint magasságára nyílt. Ajtót nem lehetett látni. A háztető az ablakok felett mindjárt összehajlott. Nagy padlásnak kellett ott lenni. Közvetlenül az ablakok előtt két szegfűket fedeztem fel. Vagy négy percre nézőn bámultuk ezt a tíz négyszögméternyi kis csodabirodalmat.

– Látod, ez a varázsló kertje – mondotta a fiatalabb Vass.

– És ott a házban lakik a varázsló – folytatta a másik.

– És ott laknak a rablók is.

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy század eleji szecessziós novellában a képzelet furcsa borzongásokat ébreszt. Gyönyörűség és borzalom terem egy csodálatos kertben; **Csáth Géza** (Brenner József, 1887–1919) **A varázsló kertje** című novellájában. A **Tolnai-szöveg** (esszé) vele folytat párbeszédet. A képzelet és valóság feszül egymásnak e diskurzusban; a megfoghatatlan, misztikus szövegvilág és a kézzelfogható valóság paradoxona. Ezek a szecesszió – művészeti stílus, irodalmi beszédmód, létforma – jellemzői.

Nemcsak írói képzelete, de Csáth élete is szélsőséges volt. Zseniális elme, több művészetben tehetséges és nagyszerű író. Súlyos, gyógyíthatatlan morfinista. Élete utolsó éveit Regécén töltötte, orvos volt. Itt végzett három pisztolylövéssel a feleségével. A határ felé indult, de a demarkációs vonalon (a világháború utáni ideiglenes határon) elfogták. Itt lett öngyilkos.

Olvasátok el, és vessétek össze a két szöveget! Hogyan írja újra a Tolnai-esszé a Csáth-szöveget? És nézzetek utána a szecesszióknak is! Írjátok meg, mit tudtatok meg róla!

Bence Erika

– Kicsodák? – kérdeztem.

– A rablók, a varázsló tanítványai és rab-szolgái.

– Ők kimennek rabolni a városba. Ilyenkor mennek ki, föld alatti utakon. A templompadláson bukkannak föl, és a toronykötélen ereszkednek le. Barna köpenyükhöz alatt egy kis olajlámpát rejtgetnek, és övükre akasztva álcát, töröket, pisztolyokat visznek.

– Csendesen lopóznak be a házakba, vagy az ablakokon másznak be. Kis csákányaikkal pár pillanat alatt felkapaszkodnak az emeletes házak szobáinak nyitva hagyott, sötét ablakain.

– És azután gyorsan a szekrényekbe bújnak.

– Senki, aki a házban lakik, észre nem veszi őket, és akkor már elhelyezkednek a ruhák és skatulyák között. Meggyújtják kis lámpáikat, és nesztelenül várnak.

– Várnak, még mindenki le nem fekszik, és akkor kibújnak, végigjárnak a szobákat, feltörik a zárat, levágják a gyerekek fejét, és töröket otthagyják az apák szívében.

– És elviszik a kincseiket a varázslónak.

Mintha valami elfeledett, régi verset mondott volna fel a két fiú, úgy mondották el a

varázsló barlangjának titkait. Ezalatt folyton néztük a kertet.

– Elképzeled most, mi van ott benn? – kérdezte a fiatalabb Vass.

A bátyja felelt helyettem:

– Itt, a zsalus ablak megett van a rablók hálószobája. Alacsony, vakolt odú. A falon egy lámpás pislog, és jobbra-balra hat-hat szalmazsák a földön. Az egyik oldalon hat rabló alszik, összekuporodva: az arcukat se látni.

– A másik oldalon üres a hat ágy.

– A rablók már a föld alatti utukon elindultak véres munkájukra.

– Amikor fölébrednek, négykézláb másznak ki a szobából, mert az alacsony helyen fölállni lehetetlen.

– A varázsló akkor enni ad nekik. Gonosz, fekete szemével mintha azt mondaná: egyetek, és hozzatok nekem sok kincset, aranyat, ezüstöt.

– A rablók friss békákat és gyíkokat esznek, továbbá több éves cserebogarakat kapnak csemegéül, amelyek, mint befőttek, üvegekben állnak a varázsló kamrájában.

– Azután menniük kell. A varázsló pedig meggyújtja a lámpását, mely egy koponyában van elhelyezve, és virraszt a szobájában. Olvas, örködik. Nehogy baj érje a rablókat.

– Nehogy felébredjenek a kutyák vagy a gyerekek.

– És mikor keleten szürkülni kezd már az ég, akkor idejön: lefekszik a kertbe.

És akkor minden virág leánnyá változik. Ő pedig hempereg a virágok között...

– Míg csak haza nem jönnek a rablók, és akkor átveszi a zsákmányt, elrakja a föld alatti raktáraiba, és aludni térnek mindannyian. És egész estig csendes, kihalt a házuk.

– A szomszédok közül senki se tudja, hogy ki lakik itt...

Néhány percig szótlánul néztük a varázsló kertjét; akkor az egyik Vass fiú hirtelen megnézte az óráját.

– Huszonöt perc múlva indul a vonatunk – mondotta, és könnyen sóhajtott.

– Mennünk kell – mondta a másik.

A keleti égen már látszottak a csillagok. Az utcában csend volt, mint a temetőben; sehol egy élő lélek kívülünk.

Visszaindultunk. Szótlánul haladtunk a templomig. A két Vass fiú elmélázva nézett maga elé. Megkerültük a parkot. A kútnál három szolgálólány húzta a vizet. Jókedvűen nevettek, csinosak voltak. A két fiú rájuk nevetett.

A varázsló virágainak nyomasztó illata lassanként elszállt a mellükről. Egy bérkocsi haladt arra. Füttyntettek. Mosolyogva búcsúztak, és könnyedén szöktek fel a kocsi. A kocsis a lovak közé csapott. És elrobogtak a villámfényes fútca felé.

Tolnai Ottó

Egy vidéki gimnazista naplója

(Részlet)

Ahogy a Teréz-templom mögé fordulok, minden egyes alkalommal a híres novellába fordulok be. Festő barátom szobájában sokszor ugyanolyan társaságot találok, mint Csáth és Kosztolányi novelláiban: Gottesmannt, a filozófust, Matkovičot, az avantgárd antikváriust, Benőt, a bácsordasi tótisztitót, Miletát, a misztikus költőt, aki nemrég érkezett vissza (szökött?) valamelyik görög kolostorból, és most éppen Franciaországba készül, tehát búcsúzkodik ismét...

Sokszor idéztem már a varázsló kertjét – utoljára Párizsból tudósítva Nagy József Csáth-darabjának előadásáról, az előadás herbáriumba préselt, fiókba rejtett, bonszajjá zsugorított kertje kapcsán.

A dolog különlegességét, misztikumát persze még tovább csigázza, hogy most éppen azért tartózkodom itt, Szabadkán, anyósomnál, hogy lássam, regisztráljam, hogy tér vissza a helyszínre a kert, oda, ahonnan vétetett. Úgy gondoltam, majd elviszem a társulatot, a franciákat, a négereket és a pesti fiúkat – valahogy úgy, mint ahogyan ő vezette körbe a Konstantinápolyból érkező Lord Lawrence-t: Csáth szülőháza elé. És majd elviszem oda, arra a kis metafizikus térre is őket, a templom mögé, oda, ahol az én laikus vagy költői méréseim szerint, a modern magyar irodalom új borzongásai fogantak. De kissé – vagy nagyon is? – megzavarodom.

Ha most vezetném ide őket, az gondolhatná valaki (mert hát ugye, mindig vannak Valakik), hogy máris a robbantás cicero-néjává tolakodtam. Döbrei mesélte, hogy Belgrádban, leszállva a repülőgépről, megdöbbenve látták az újságban, hogy robbantás volt Szabadkán, hogy felrobbantották a Teréz-székesegyház sekrestyét. Igen, pedig ők, Nagy József Csáth-hősei, nem is tudták, hogy az a sekrestye Csáth sekrestyéje, azok a kegytárgyak Csáth kegytárgyai voltak – amelyekkel irodalmunk legmisztikusabb, ám egyben legegyszerűbb miséjét, az általam már különben is emlegetett Gyerekkor Miséjét celebrálta.

„Nem tudom, ki találta ki, de a mise mégis szép dolog” – írta Csáth az Egy vidéki

gimnazista naplójában. – „Míg tartott, nem imádkoztam ugyan egy percig sem, de igen jól éreztem magam. Néztem a tisztelendő palástjának a cifra hátát – ami gyönyörű kézimunka, néztem az oltárképet, amely Jézus keresztelését ábrázolja, és hallgattam a kántor orgonálását... Mise után iskolába mentem, és azon gondolkodtam, miért nem vettem eddig észre sohasem, hogy milyen szép a mise.”

Mondom, sokszor idéztem A varázsló kertjét, már fejből tudom – ám azt sosem hittem volna, hogy egyszer még a rablók miatt is idéznem kell, sosem, noha pontosan tudtam – és ebben különböztem, különbözök valóságunk nyegle szószólóitól –, hogy a valóság a legmisztikusabb, a legszörnyűbb rémtörténetek szerzője.

„Aztán megkerültük a templomot... Az utolsó ház előtt állapodtunk meg...”

– Látod, ez a varázsló kertje – mondotta a fiatalabb Vass.

– És ott a házban lakik a varázsló – folytatta a másik.

– És ott laknak a rablók is.

– Kicsodák? – kérdeztem.

– A rablók, a varázsló tanítványai és rab-szolgái.

– Ők kimennek rabolni a városba. Ilyenkor mennek ki, föld alatti utakon. A templompadláson bukkannak föl, és a toronykötélen ereszkednek le. Barna köpenyük alatt kis olajlámpát rejtegetnek, és övükre akasztva álarcot, törököt, pisztolyokat visznek.”

– Igen, kissé – vagy nagyon is? – megzavarodtam, amikor a péntek esti robbantásról értesültem, arról, hogy a színes ablakok és a sekrestyében őrzött kegytárgyak egy része is megsérült, tönkrement. Megzavarodtam, és kizökkentem ciceroi pózomból, hiába áll-dogáltam képzeletben Lord Lawrence-szel, a kitűnő globetrotterrel, a Teréz-templom előtt, hiába memorizáltam Csáth ihletett szavait.

Classic Menu for Office 2007

Az Office 2007 egyik fő újdonsága a megváltozott felület. A menüsorok eltűntek, az eszköztárak megváltoztak, de nem biztos, hogy mindenki meg tudja szokni az új külsőt. Aki hiányolta és megszokta a régi felületet, ne keseregjen tovább, mert itt a megoldás!

Igencsak megváltozott a programok külleme az Office 2007-ben: menük és eszköztárak helyett szalagokat találhatunk, és ha nincs érzékünk az új dolgok gyors elsajátításához, akkor sok időnk elröböl-

lagfűleket, valamint az új Menu elnevezésű is. A program készítői nagyon jól kitalálták és ötvözték a klasszikus felépítést a modernnel, hiszen ha az új funkciókra vágyunk, csak szalagfület váltunk, ha pedig a klasszikus külső tetszik, a legelsőre ugrunk. Amennyiben zavaró lenne a többi szalagfűl, vagy eldöntöttük, hogy soha

A Word 2007, ahogy megismertük

hatja egy-egy funkció keresgélése. Sokan a betanulási idő miatt nem merik régi Wordjüket újra cserélni, de szerencsére már van megoldás a szokásaikhoz ragaszkodó felhasználók számára is. A kiegészítő neve: Classic Menu for Office 2007. Már a nevéből következtethetünk arra, hogy miért és kinek is érdemes telepíteni a gépére.

Valószínűleg a fejlesztőknek sem jött be az új külső, ezért a korábbi verziók mintájára írtak egy kiegészítőt az Office-alkalmazásokhoz. Nem kell megjednünk, nem cseréli le végleg az eredeti külsőt, mindössze egy újabb lehetőséget ad hozzá. A program telepítése során is megadhatunk opciókat, de a folyamat végén ezeket bármikor módosíthatjuk. A Word első indításakor máris láthatjuk a különbséget: a klasszikus menük és ikonok a helyükre kerültek, mintha csak valamelyik korábbi változatban dolgoznánk. A nagy rácsodálkozásban talán észre sem vesszük, hogy a menüsor és az ikonok csak egy újabb szalag, és a menük felett megláthatjuk a sza-

A legfontosabb beállítási lehetőségek

nem kapcsolunk át azokra, akkor a tökéletesebb illúzió kedvéért a program beállításaiban az összeset elrejtethetjük, a Menun kívül. A régi külső ne tévesszen meg senkit: a gombok és menük az új funkciókat hívják elő.

Az első örömhullám után a legtöbben neki akarunk látni az új eszköztár testre szabásának. Sajnos ez nem lehetséges, továbbra is csak a Gyorselérési eszköztárat módosíthatjuk. Az új felület miatt az eszköztárakat sem áthelyezni, sem átrendezni nem lehet, szigorúan két sorban kapjuk meg. A szerzők igyekeztek követni a klasszikus felépítést, tehát könnyen megtalálhatunk bármit, de nyilván mindenkinek más elrendezés a kézenfekvő. Szerencsére a legszükségesebb ikonok a régi helyükön vannak, de ha mégis elbújt volna egy funkció, a menükben biztosan felleljük. Az eszköztárak beállításait külön ablakban szabályozhatjuk, ami furcsa módon nem a Súgóból, hanem a Start menüből érhető el. A beállítások között tilthatjuk le a Menu szalag megjelenését is.

A programot folyamatosan fejlesztik, és állandóan bővül, de az általunk tesztelt verzióban az Outlookhoz való kiegészítés még hiányzott, jelenleg csak a Word, az Excel, a PowerPoint és az Access felülete alakítható át. Az egyik újdonság, az élő előnézet is elvész (például a betűtípus és -méret kiválasztásánál), tehát még célszerű megtartani a szalagfűleket.

Sajnos a kiegészítés nem ingyenes, de 15 napig bárki kipróbálhatja, és nosztalgizálhat. Harmincdolláros árával nem éppen az olcsóbb kategória képviselője a szoftver, de aki naponta használja, annak megérheti megvásárolni, hiszen segít az új külsőre való áttérésben, vagy éppen a régi felülettel aknázhathatjuk ki az újdonságokat. Régi Word-használóknak, akik nem tudnak-akarnak megbarátkozni az új külsővel, ajánlott próbaképpen telepíteni az Office 2007-hez!

A Word 2007 egy kis átalakítás után

Fűszerország: Dél-India

Az Indiába utazók leggyakrabban a Delhi–Agra–Jaipur alkotta, Arany Háromszögnek is nevezett vidéket választják, hiszen itt kapják a legátfogóbb képet a szubkontinens kultúrájáról és történelméről. Pedig Dél-India is legalább ilyen arányban bővelkedik emlékhelyekben, a Tamil Nandu és Kerala államba látogatók ráadásul természet alkotta kuriózumokat is szép számban találnak.

A Bengáli-öböl partján fekvő Madras – mai nevén Chennai – élénk turista- és kereskedelmi forgalommal büszkélkedhet. E két fogalom erősen összekapcsolódik, hiszen – hála a 400 éve itt part-ra szállt portugáloknak, majd a fél évszázaddal később érkező és huzamosabb ideig maradó angoloknak – a csöppnyi halászfaluból egyetemmel, erődtéménnyel és India legrégebbi városházával rendelkező metropolisz lett. A Kelet-Indiai Társaság egykori székhelyén az európai építészeti stílusjegyeket viselő épületek dominálnak, így például a kitűnő bronzszobor-gyűjteményt felvonultató Nemzeti Művészeti Galérián gótikus stílusjegyeket találunk. Az itt mártírként meghalt Szent Tamásnak (sír)emléket állító anglikán templom külön érdekessége, hogy mecénásai között találjuk Elihu Yale-t, a neves bostoni egyetem névadóját. Chennaiban a sokistenhívő hinduk építészetének remek darabja tekinthető meg a Siva istennőnek szentelt, színes tornyokkal ékesített Kapaleeshwar templomban.

Chennaitól 60 kilométerre található Mahabalipuram, amely tengerpartjáról és világörökségi helyszíneiről egyaránt ismert. A három részből álló komplexum híres sziklatemplomai a 7. században még korántsem szent helynek készültek, egyszerűen a kor művészei az itteni monoliton próbálták ki tudásukat. Alkotásaik csaknem másfél évezredel később is lélegzetelállítóak, különösen a

sziklába 10 méter mélyen, mérnöki precizitással kivájt csarnokok. Egy közeli helyszínen elefántot, bikát vagy éppen kisebbfajta szentélyt ábrázoló gránittömbökhöz kalauzolja a nézelődőket az idegenvezető, majd a tengerparton csodálhatunk meg egy parányi, ám annál gazdagabban díszített templomot.

Dél felé továbbhaladva érzük el az egykori francia gyarmatot, Pondicherry-t. A franciák lakóépületei, hivatalai és a Miasszonyunkról elnevezett (Notre Dame) temploma már széles, és az itt ritkaságszámba menő, járdával szegélyezett utcákban vannak. A vallási kuriózumok kedvelői látogassanak el az Aurobindo hindu tanítóról elnevezett ashramba, vagyis önálló közösségbe, ahol a lakók a munkájuk közti szüneteket meditációval és jógával töltik.

A Tamil Nandut Keralától elválasztó hegyvonulat helyenként 3000 méterig törő csúcsai markáns választóvonalat képeznek a két állam között. Érdemes megállni, megszállni a hűvös hegyi falvak valamelyikében, és megismerkedni Kerala jelentős termékeivel, a fűszerekkel. A helyi ültetvények vezetői készségesen mutogatják a turistáknak a bors, kardamom, kurkuma, fahéj, koriander, kömény, szegfűbors, chilipaprika, sáfrány, illetve a tea, kávé és kakaó termőhelyeit.

Kerala fővárosa, Cochin felé haladva az utazónak az az érzése támad, mintha egy vízi utakkal megszakított, gigantikus zöld alagúton haladna keresztül. Ha mindezt a levegőből szemléljük, hatalmas smaragdszínű szőnyeget látunk, amelybe szabálytalan mintákat rajzolnak az itt „backwaters”-nek nevezett lagúnák. A városba érve örülünk, hogy helybeli sofőrrel érkeztünk, a csatornákkal és szigetekkel tagolt, az Arab-tenger királynőjének is nevezett Cochinben ugyanis még a gyakorlott térképolvasó is könnyen eltéved.

A legérdekesebb látnivalók Fort Cochin szigetén találhatók. A portugálok 1503-ban itt építették például az első európai templomot Indiában. A 14 évig Vasco da Gama sírhelyéül is szolgáló Szent Ferenc-templom azonban mozgalmas történelmet élt: építtetőit a hollandok követték, akik „megreformálták” az épületet a 17. század közepén, majd a későbbiekben a britek az anglikán egyház fennhatósága alá rendelték, jelenleg pedig a dél-indiai keresztény egyház viseli gondját.

Az indiaiak szó szerint fűben-fában orvosságot látnak. A szakácsok felsorolják az ételekhez használt fűszerek szervezetünkre gyakorolt jótékony hatásait, a helyi nők pedig „kozmetikumait” is gyakran a konyhából szerzik be – a kurkumát például arcpakolásra használják, egy másik, nálunk nem ismert fűszerrel pedig a lábukról irtják a nem kívánatos szőrszálakat. Nem véletlen hát, hogy nagyjából ötezer éve létezik és virágzik Fűszerországban, Dél-Indiában a természetes alapanyagokat fölhasználó gyógyítás, „az élet tudománya”: az ajurvéda...

Tegyél rendet az életedben!

Körülötted minden összevissza történik? Talán te magad vagy hibás a káosz miatt! Mi lenne, ha végre rendeznéd a sorokat?

Stresszfaktor: fiúk

Akibe bele vagy zúgva, nem foglalkozik veled. Az a srác, aki nyomul rád, viszont halálra idegesít. Ami a szerelmet illeti, kétségek gyötörnek. Feleslegesen! Tedd szabaddá a szíved és persze a gondolataidat is.

Egyedül vagy? Ez még nem a világ!

Azt hiszed, mindenki jár valakivel, csak te vagy egyedül? Ez biztos nem igaz. Számold meg, hány egyedülálló lány vesz körül. Biztos több, mint akinek van fiúja.

Vigyázz, nehogy rossz fiút válassz!

Néha olyan fiúra vágysz, akit minden buliba meghívnak, aki elvisz téged egy

kólára. Jól hangzik, de légy óvatos, nehogy olyan srácba ess bele, aki néhány hét után már meg sem akar ismerni.

Ne légy félnék! Kezdeményezz!

A fiúk nem olyan lazák, mint ahogy azt előadják. Ők sem tudnak mindent a szerelemről. Légy őszinte és nyílt. A természetes viselkedés a legjobb módszer.

Ne hanyagold a barátaidat!

Gondolj arra, ők sem hagynának téged cserben. Ezért te se tedd ezt! Nyilván szívesebben mész randira, mint a szokásos lányos traccspartira. Ne érezzék, hogy ők már nem fontosak! Jó, ha tudod: egy fiú nem lehet egyszerre barát és szerelmi partner.

Álomvilág helyett valóság!

Vágyaid tárgya bátyád egyik barátja, felejtse el! Ő mindig egy idegesítő kislánynak tart majd. Fogadd ezt így el! Sőt azt is, hogy Brad Pitt sem fog mostanában felhívni.

Ne sajnáld magad agyon!

Nehéz volt a szakítás. De ilyen már más-sal is megtörtént. Lehet sírni, bánkódni, de ne sokáig! Élvezd a szabadságot! Légy laza, flörtölj, pörögj, ne hajts direkt a fiúkra.

A tettetés

Tömören fogalmazva, a tettétést úgy foghatjuk fel, mint a szavakban és tetteikben megnyilvánuló, alantas célzatú színlelést.

Tettető az az ember, aki haragosaihoz közeledve, „csevegni óhajt és nem civakodni”; szemtől szembe magasztalja azokat, akik ellen titkon áskálódott, s ha bajba keverednek, „együtt érez velük”; „megbocsát” az őt rágalmazóknak, és „nem haragszik” a rá szórt szidalmakért; a sérelmeiket felpanaszolókkal „tárgyalagos hangnemben” beszél; aki sürgősen akar vele találkozni, arra rászól, hogy „jőjjön később”; sohasem árulja el, amit már csinál, hanem azt mondja, hogy „tervbe vette”; szokása elhitetni, hogy „csak az imént érkezett”, vagy hogy „későn jött”, és hogy „gyengélkedett”; a kölcsönt vagy baráti támogatást kérőknek bőkezűen ad, de hozzáfűzi, hogy „nem veti fel a pénzt”; ha van eladnivalója, azt mondja, hogy „nem adja el”; ha meg nincs, azt, hogy „elad”; teszi, hogy „nem hallotta”, amit hallott, kijelenti, hogy „nem látta”, amit látott, az ígéreteire mondogatja, hogy „gondolkozni fog rajta”, „fogalma sincs róla”, „furcsának tartja”, „ez már neki is eszébe jutott”. Általában jellemzők rá az olyanfajta kifejezések, mint „nem hiszem”, „fel nem foghatom”, „meg vagyok dőbbenve”, és hogy „szavaidból ítélve nagyon megváltozott”, „egészen másként mesélte nekem”, „számomra elképzelhetetlen a dolog”, „beszéld be másvalakinek”, „nem tudom, neked ne higgyek, vagy az ő szavában kételkedjem”, „csak vigyázz, ne légy túl hiszékeny”.

Ilyen hangnemet és körmondfontságot, ilyen visszatérő fordulatokat találunk a tettetőknél; az efféle éppen nem egyenes, hanem kétszínű jellemeiktől őrizkednünk kell – a viperáknál is veszélyesebbek.

(Theophrasztoz ókori gondolkodó nyomán)

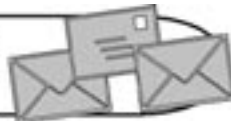
Kínaiul van

Ha egyáltalán nem értünk valamit, gyakran mondjuk: ez nekem kínaiul van. Nem véletlenül, hiszen a kínai alapvetően eltér a ma használatos legtöbb nyelvtől. A különbség, ami főleg az írásmódban tükröződik, annak köszönhető, hogy az egymilliárd ember által beszélt távol-keleti nyelv nagyon régóta nem változott. A ma is használatos kínai írásrendszer több mint kétezer éves, hiszen időszámításunk előtt 221-ben egységesítették az egész birodalom területén. Az európai embernek nagyon nehéz megtanulni a kínai írást, mert az megőrizte képírás jellegét, azaz minden írásjegy külön szót jelöl, szemben az európai nyelvekkel, amelyeknél a leírt betű egy-egy hangnak felel meg. A kínai nyelv érdekessége még, hogy nincs külön nyelvtana, a nyelvtani viszonyokat előszóban a hanglejtés, írásban a hieroglifák (írásjelek) sorrendje jelöli. A kínai írásjegyek piktogramokból, azaz rajzolt képekből alakultak ki.

A kilenc alapvonal kombinációjából létrejövő szójelek közül legalább kétezret kell ismerni ahhoz, hogy alapvető dolgokat lejegyezhesen valaki e nyelven. Ha viszont középfokú szinten szeretne foglalkozni, úgy már nyolcezer hieroglifát kell elsajátítania.

爾
胎
子
耶
穌
併
爲
讚
主
聖
母
瑪
利
亞
爲
我
今
祈
天
主
及
我
等
死

Mivel ez igencsak időigényes, nem csodálkozhatunk, hogy a kontinensnyi országban még mindig nem sikerült felszámolni az írástudatlanságot. Habár 1918-ban megpróbálták bevezetni egy negyvenbetűs ábécén alapuló írást, ez azonban nem terjedt el. Valószínűleg azért, mert a kínaiak több ezer éves irodalmi kincse képírásos formában maradt fenn és ez mind elveszne az új írással. Ráadásul a nagy nyelvjárási különbségek miatt az ugyanazzal a hieroglifával jelölt szót tájanként eltérően ejtik ki, így fonetikus leírás esetén sok eltérő nyelv jönne létre.

ADA

A Szarvas Gábor Nyelvművelő Vetélkedőn a magyartanárnöknek is volt elfoglaltsága, így a Cseh Károly iskola 5. b osztályában a magyarórát a nyolcadikosok tartották meg. Érdekes óra volt. – **Albek Anita**

A közelmúltban énekverseny volt az iskolában. Az ötödikesek közül Sóti Zsuzsi lett az első. – **Klucsik Ella**

Az 5. d osztályosok nagyon szeretik a Jó Pajtást, mert szerintük érdekes és jó dolgok vannak benne. A csütörtöki magyarórákon kedvenc rovataikból olvasnak fel. – **Kostandinović Krisztina**

A 6. b osztály vezetőséget választott. Elnök lett Nagypál Emese, titkár Szollár Krisztofer, pénztáros Szeredi Anett. – **Boros Noémi**

Minden osztályban felolvasták az iskola házirendjét. Ennek egyik fontos eleme, hogy mindenkiben tudatosodjon, hogy csak akkor lesz szép az iskola környezete, ha megőrzi. A helyes viselkedéskultúrát mindenkinek tudnia kell. – **Juhász Zsófia**

Az iskolában jól telt el a Gyermekhétfé. Kedden a tanulók helyettesítették a tanárokat. A 7. c osztályból Bakos Bettina és Fehér Orsolya biológiát, Bor Emil és Kordován Ariella szerbet, Tóth Kata történelmet, Prokop Adrien és Horváth Tamás testnevelést, Solymosi Melitta és Bogáromi Erik matematikát tanított. Szerdán a hetedikesek Activity-vetélkedőt tartottak. A győztes a 7. c osztály lett.

Az osztály virágokkal és őszi képekkel díszítette a tantermét.

A 7. c megválasztotta az osztályvezetőséget. A virágok gondozását Csuvik Oszkára bízta, a faliújságról pedig Hodik Rita gondoskodik. – **Bogáromi Erik**

A 7. c és a 7. a osztály fiútanulói focimérkőzést játszottak. Az eredmény 3:3 lett. – **Ridički Marko**

A Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok alkalmából a 8. c osztályból Ürményi Sára és Knežević Alexandra fogadott vendéget. – **Berta Brigitta**

BÁCSKERTES

Október 7-én megtartották a hagyományos szüreti bált. A tanulók népviseletbe öltözve táncolták végig a falut. Minden osztálynak volt egy feldíszített kocsija. – **Kuruc Adrianna, Buják Anikó**

DOROSZLÓ

Egy házasulandó fiatal pár benevezett a belgrádi televízió 48 óra lakodalm című műsorába. Két nap alatt kellett megszervezniük a lagzit. Jutalmuk portugáliai nászút volt. – **Brindza Beatrix**

NAGYKIKINDA

A nyári szünidő alatt felújították a Fejős Klára iskola udvarát. Betömték a lyukakat és felállítottak két kosárlabda-palánkot.

Ferenc-napkor ünnepelt az Assisi Szent Ferenc-templom. A búcsún a püspök is részt vett, ő tartotta a misét. A templom előtt néhány sátorban cukorkát és mézesszívet árultak. – **Fa Mónika**

Október 5-én hulladékgyűjtési versenyt szerveztek a Fejős Klára iskolában. Papírt és műanyag flakákat gyűjtöttek a tanulók. Az igazgató megjutalmazta azt az osztályt, amelyik a legtöbb hulladékot gyűjtötte össze.

– **Ábrahám Henrietta**

Az iskolában megkezdte működését az újságírói szakcsoport. Az ötödikesek közül a következők jelentkeztek a csoportba: Fa Mónika, Ábrahám Henrietta és Lőrincz Dianna.

A város legnagyobb rendezvénye a Töknapok. Az iskola tanulói képzőművészeti órán tököket rajzoltak, magyarórán erről a termésről írtak fogalmazást.

Október 17-én volt az őszi futóverseny. Az ötödikes lányok 400 métert futottak. Az 5. 2 osztályból Zakár Valentina harmadik lett.

– **Lőrincz Dianna**

Az ötödikesek műszaki órán fűrészeltek. Az első vágások kitűnően sikerültek. A tanulók örömmel állapították meg, hogy csak az anyagot fűrészelték el, a munkapadot nem.

– **Zakár Valentina**

Megalakult az iskola kórusa, körülbelül 40 tagja van. Az első dal, amit gyakorolnak, a barátságról szól. A próbákat minden csütörtökön, tanítás után tartják. – **Molnár Andrea**

ÓBECSE

A népmese napja tiszteletére az óbecsiei Népkönyvtár mesemondó versenyt és rajzpályázatot hirdetett. A döntőt október 4-én tartották. A Samu Mihály iskolából Szécsényi Gabriella és Varnyú Adél második tanulók különdíjban részesültek.

A szabadkai Új Kép pedagógiai folyóirat Tantárgyháló versenyén Acsai Dániel nyolcadikos tanuló harmadik helyezést ért el, Makra Klaudia pedig dicséretben részesült. – **Balmaz Henrietta, Makra Klaudia, Menda Csilla, Menda Orsolya, Molnár Leontina, Koncz Bernadetta**

ZENTAGUNARAS

Az Október 18. iskola ötödikesei Petőfi Sándorról tanultak. Ebből az alkalmából két tanuló faliújságon mutatta be a költő életét.

– **Doszkocs Zoltán**

A falu iskolájára októberben gazdag programmal várta az oda látogatókat. Tizedikén fejtőöröket és ügyességi játékokat játszhattak, 15-én hirdették ki a legkedvesebb meséim című pályázat eredményét, 22-én pedig csuhéból készíthettek tárgyakat Szabó Magda tornyosi kézműves segítségével. – **Dudás Dominika**

A hetedikesek egy csoportja október 5-én Szentesen lépett közönség elé. Az ottani Ifjúsági Házban részt vettek az amatőr tánccsoportok fesztiválján. – **Kiss Klaudia**

Az iskola napja október 18-án volt. Az ünnepre különböző programokkal készültek. A szülők és a tanulók együtt főztek, sportvetélkedőket szerveztek külön az alsósok és külön a felsősök részére. Az iskola focicsapata pedig a bácskerekészítési iskola csapatával mérkőzött meg. – **Homolya Evelin**

Szoros verseny volt

2007. október 12-én pénteken került megrendezésre a Szarvas Gábor nyelvi és nyelvhelyességi verseny, melyet mint minden évben idén is Ada község rendezett meg Szarvas Gábor emlékére. A versenynek a Cseh Károly Általános Iskola adott otthont. Az első fordulóban negyvenhat tanuló vett részt, itt írásbeli feladatokat kellett megoldaniuk. A második fordulóban, a döntőben már csak a tíz legtöbb pontot szerzett versenyző versengetett az első helyért. A mókás és néha kissé komolyabb fejtörést okozó feladatokat könnyedén vették a diákok, így a verseny elég szoros végeredménnyel zárult.

Huszka Lilla, 7. osztály
Széchenyi István iskola, Szabadka

Szerepcsere

Iskolánkban idén is megszervezték a gyermekheti programokat, amit mindenki izgatottan várt.

Az első nap a tanulók piros pólót viseltek, ami a szeretetet jelképezte. A tanítási órákon tanár-diák szerepcserére került sor. Magyarórán a tanárnök beleegyezett, hogy mi szólítsuk egymást, és ellenőrizzük a házi feladatot. Én is sorra kerültem. Izgatottan haladtam a tanári asztal felé. Helyet foglaltam, majd felolvastam a feladatot. Ez nem is tűnt nehéznek. Végignéztam az osztályon. Szemben ültem diáktársaimmal, és mindenki engem figyelt. Jó érzés volt. Ezután következett számomra a nehezebb feladat. Valakit szólítanom kellett, hogy felolvassa a megoldást. Végül a barátnőmre esett a választás. Kicsit meglepődött, ami nekem kellemetlen volt. Szerencsére tudta a leckét. A következő felelő már nem jól csinálta meg a házit. Kicsit kellemetlen volt közölni, hogy rossz a megoldása, de kijavítottuk a hibát. Ezzel befejeztem a tanári szerepet. Boldogan ültem a helyemre, hiszen a tanárnök is megdicsért, mert jól végeztem a feladatom.

Kicsöngtetek az óráról. Vidáman hagytam el a tantermet. Régi álmom valósult meg, az, hogy tanár lehettem egy röpké időre.

Horváth Sarolta, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

IX. Batyu Tábor

Az idén ismét az Október 18. iskolában és környékén szervezte meg a topolyai Kodály Zoltán MMK a Batyu néptánc-tábort. Július 29-e és augusztus 5-e között marossárpárti, szilágysági és rábaközi táncokat tanulhattunk. Emellett népdaltanításon, kézműves foglalkozásokon és az esti táncházakban vehettünk részt. A táncházakban a Csalóka és a Juhász banda muzsikált. Körülbelül 200 személy látogatta meg a tábort. Minden este valami program is volt, pl. Kodály Zoltán életének és műveinek ismertetése. Utolsó nap bemutattuk a táborban tanult koreográfiákat, és kiraktuk a kézműves foglalkozásokon készített tárgyakat.

Dudás Dominika, 5. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Milyen a humorérzéked?

1. Gyakran kigúnyolnak az osztályban?

- a) Nem fordul elő ilyesmi.
- b) Előfordul néha.
- c) Ha ez megtörténne, csúnyán visszavágnék.

2. Szoktál viccet mesélni társaidnak?

- a) Sokszor, mert szeretem a jó vicceket.
- b) Soha.
- c) Néha, de rögtön elfelejtem a vicceket.

3. Jó mókának tartod, ha valakit viccből megijesztenek?

- a) Egyáltalán nem, és elítélem.
- b) Jót kacagok rajta magam is.
- c) Attól függ, kiről van szó.

4. Mit teszel, ha kiderül, hogy te lettél egy tréfa célpontja?

- a) Alaposan visszavágok.
- b) Magam is jót nevetek.
- c) A hangulatomtól függ.

5. Elolvasod a Jó Pajtásban közölt vicceket?

- a) Nem olvasok vicceket.
- b) Egytől egyig elolvasom.
- c) Csak ha van rá időm.

6. Ha választanod kellene egy krimi és egy komédia közül, melyiket választanád?

- a) Természetesen a komédiát.
- b) Természetesen a krimit.
- c) Egyiket sem, én egész más műfajt kedvelek.

7. Szerinted lehet valaki állandóan jókedvű?

- a) Nem tudom elképzelni.
- b) Elképzelhető.
- c) A jókedv valahol a középúton van.

PONTOZÁS			
	a	b	c
1.	2	1	0
2.	2	0	1
3.	2	1	0
4.	0	2	1
5.	0	2	1
6.	2	1	0
7.	2	1	0

A humor sok más dologgal együtt fontos része a mindennapi életnek. Humorérzék híján nem vagy képes különbséget tenni a vicc és a rossz tréfa között. Jó, ha tudod, hol vannak a humor határai, mert ezzel elkerülhető sok sértődés és megbántás. A tesztből megtudhatod, rendelkez-e humorérzékkel, és hogyan viseled el mások tréfáit.

Értékelés

0 és 5 pont között: Nem a humor az, amire te a legfogékonyabb vagy. Nincs igazán érzéked hozzá. Ez azért gond, mert humorérzék híján túl gyakran sértődsz meg ártatlan tréfálkozásán. Nem szereted a vicceket, mert komolytalan dolognak tartod őket. Pedig humor nélkül sötlanok, szürkék a hétköznapiak.

6 és 10 pont között: Átlagos humorérzékkel rendelkezel, hangulatod nagyban befolyásolja a viccre, élcelődésre való érzékenységed. Van, amikor egy ártatlan tréfán ok nélkül megsértődsz, de az is előfordul, hogy mással szemben a durva tréfát is jó viccnek tartod.

11 és 14 pont között: A kérdésekre adott válaszaid alapján úgy tűnik, kiváló a humorérzéked. Érted és szereted is a jó vicceket. Nem sértődsz meg, ha megtréfálnak, nemcsak elviseled, hanem jót nevesz rajta. Alapvetően vidám természetű vagy, de azt is tudod, hogy melyik pillanat igen és melyik nem alkalmas a viccelődésre.

Válaszol: **Bori Mária** pszichológus

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts, mit tegyek?! Elmúltam 12 éves és már egy éve szerelmes vagyok egy fiúba, aki idősebb nálam 2 évvel. Ezt ő tudja, mert a tesómmal egy osztályba jár, de sokszor úgy érzem, hogy észre sem vesz? Mit tegyek, hogy észrevegyen? Kétszer is írtam neki levelet, meg SMS-t is küldtem, de egyikre sem válaszolt. Talán azért, mert megírtam neki, hogy szeretem? Hogyan tudjam meg, hogy szeret-e? Mert én nagyon szerelmes vagyok!

Saci"

Válasz:

Kedves Saci!

Azt hiszem, te megtettél mindent, amit csak lehetett, hogy felfigyeljen rád a fiú. De úgy látszik, ő még nem készült fel arra, hogy udvaroljon, vagy nem akar megbántani azzal, hogy a szemedbe mondja, nem tetszel neki. Ezért most egy kicsit húzódj a háttérbe, és ne ostromold tovább a fiút. Inkább foglalkozz megfigyeléssel, pl. figyeld meg, megtörténik-e, hogy titokban téged figyel. Ha titokban nem pillantgat arra, ahol te vagy, nem követ a tekintetével, el kell fogadnod, hogy te ennek a fiúnak egyáltalán nem vagy az esete. Addig is jó lenne, ha elfoglalnád magad valami mással is, pl.: olvasással, zenehallgatással, a barátnőikkel való sétával, tornával, nyelvtanulással, és hogy a sorból ki ne hagyjuk, a tanulással. Nem fogod észrevenni, hogy boldogtalan vagy, és a felejtés is sokkal gyorsabban megy. Egy-kettőre eljön majd az az idő, amikor egy másik fiú dobogtatja meg a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást és a Bizalmast, és elhatároztam, hogy én is jelentkezem a gondommal. Én egy 12 éves lány vagyok. Van egy fiú az iskolában, aki nemrég az iskola folyosóján leállított, elkezdett fogdosni és azt mondta, hogy nem enged el, amíg nem adok neki egy pusztit. Én hiába mondogattam neki, hogy nem szeretem, hagyjon békén. Ő azt válaszolta, ha megpuszilo, rögtön szeretni fogom. Hirtelen elkezdtem ordítani, csak akkor hagyott elmenni. Szünetben félek végimenni a folyosón. Mostanában arról is beszélnek, hogy lesz iskolai diszkó. Már előre félek, mi lesz velem, mert a fiú azt is mondta, hogy mi mindent fog velem csinálni, a diszkóban, a sötétben. Nem szeretnék kimaradni ebből a buliból. Van azonban egy fiú, akivel már ötödikes korunkban nagyon jól megvoltunk, meg is kérdezte tőlem egyszer, hogy akarok-e vele járni. Az idén azonban alig szól hozzám. Talán azért, mert a nyáron levágattam a hajamat. Nem tudom, hogy tudnám visszahajtani az időt, hogy újra olyan jól meglegyünk együtt. Kérlek, segíts!

M. M."

Válasz:

Kedves M. M.!

Feltétlenül mondd el a történeteket az osztályfőnöködnek, mert az ilyen viselkedésről tudniuk kell a felnőtteknek. Nagyon kellemetlen és félelmetes dolog, ha ilyen erőszakosan közelednek hozzád. Lényegtelen, hogy fiú, vagy éppenséggel lány az erőszakoskodó. Úgy látszik, úgy érzi, hogy ő nagymenő, a basa és hogy neki mindent lehet. Sajnos, vannak ilyen személyek majdnem minden iskolában. Ha csak teheted, tartsd magad

távol ettől a fiútól, nem azért mert félsz tőle, hanem hogy ne hozd magad kellemetlen helyzetbe.

Fontos, hogy osztályfőnöki órán mindannyian együtt elbeszélgetsetek az erőszakos viselkedésről, hogy adott esetben, ha ilyen dolog történik valakivel, tudja kihez fordulhat az iskolában, az utcán. Azért is fontos, mert az iskolában dolgozók jobban odafigyelnek majd erre a fiúra és viselkedésére. És az iskolában van elég felnőtt, mindkettőtök osztályfőnöke, az iskola pedagógusa, pszichológusa, az igazgató, akik még külön foglalkozhatnak, illetve foglalkozniuk kell az ilyen tanulókkal. Ha a diszkóban jól akarod magad érezni, fogj össze az osztálytársnőiddel, legyetek mindig csoportosan, és akkor a fiúnak nem lesz alkalmunk zaklatni téged. Ha pedig megpróbálja, akkor rögtön fordulj az ügyeletes felnőttökhöz.

Ami a másik fiút illeti, az idő kerekét nem tudjuk visszaforgatni, ami történt, megtörtént. Biztos, hogy a hajvágás nem okozta a fiú mostani viselkedését. Talán csak az, hogy te nem úgy reagáltál, ahogyan ő szeretne volna. De az is megtörténhetett, hogy már kiábrándult belőled, más tetszik neki. Ahhoz, hogy megtudd, hogyan is állsz nála, tőle kell megkérdezned. Próbáld meg vele beszélgetni arról, hogy érvényes-e még a régebben feltett kérdése. A további lépések pedig az ő válaszára fűgnek. Ha azt mondja, hogy igen, érvényes, akkor jó! Ha viszont azt mondja, hogy nem, ne búslakodj sokáig! Nagyon gyorsan múlik az idő, és hamarosan azt fogod észrevenni, hogy már egy másik fiúra tapad a szemed és árad szét benned a boldogság, amikor meglátod.

„Kedves Bizi!

Kérlek segíts, ahogyan mindenkinek segíteni szoktál! Van egy fiú az osztályomban, aki folyton szekál és cikiz. Eddig egy osztályba jártunk, de most átkerült egy másik osztályba, de így sem tudom elkerülni a macerálását, mert egy váltásban járunk iskolába. Miért ilyen gonosz velem? Mi az, ami idegesíti nálam? Vagy az a baja, hogy ő még gyerekesen viselkedik, én meg már igyekszem felnőni? Ez még nem ok, hogy bántson engem!

Kérlek segíts, mit tegyek?!

S. O. S."

Válasz:

Kedves S. O. S.!

Az, hogy ő még gyerek, te pedig igyekszel felnőni, nem ok arra, hogy cikizzen. Valószínűbb, hogy nagyon, de nagyon tetszel neki. Jó lenne, ha elcsípnéd egy négy szemközti beszélgetésre, hogy megtudjad, mi az ábra nála, mi a „baja” veled. Persze szem- és fültanúk nélkül, hogy komolyan beszélgetni tudjatok, és utána ne szekáljanak mindkettőtöket a többiek. Gyakran ez történik, ha kitudódik, hogy vonzalom létezik két fiatal között. (Erről is gondolkodj el, te hogyan viszonyulsz a fiúhoz, neked ő mit jelent?!) Azonkívül, a másik szemébe nézve nehezebb butaságokat mondani. A másik a „nyúl cipős” stratégia. Nem firtatod a dolgot, hanem egyszerűen nem veszel tudomást róla. Úgy teszel, mintha nem is létezne. És ő idővel, mivel nem jön visszajelzés tőled a cikizésre, abbahagyja. Mindenesetre, viselkedj felnőttként, és ne menj bele semmilyen vitába, harcba.

A falánk kakas

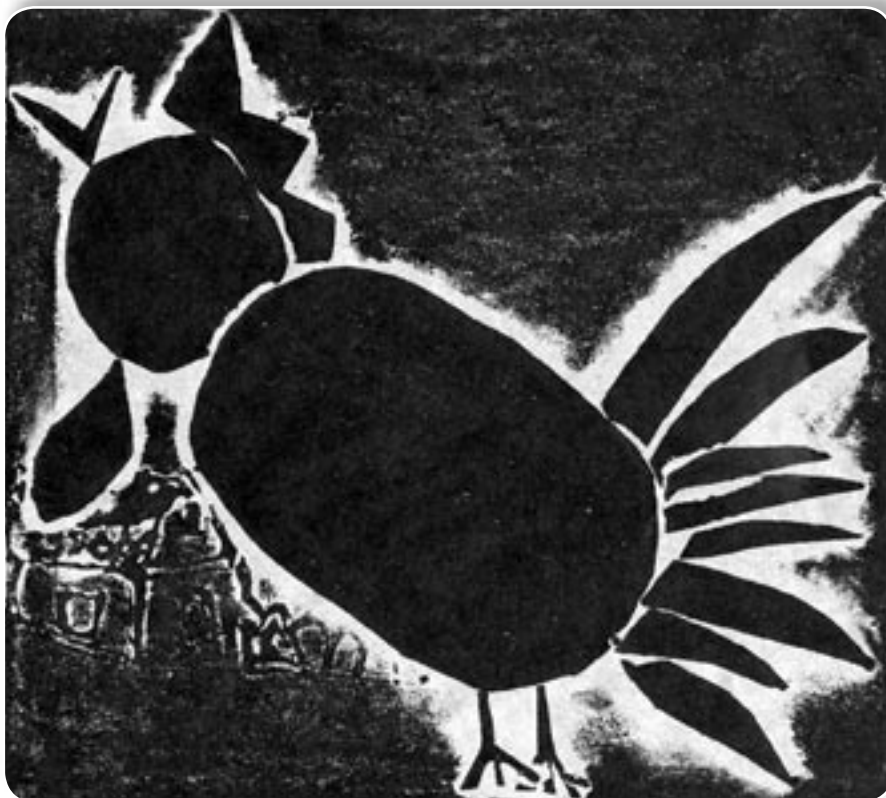
Nemrégiben egy iciri-piciri faluban jártam, ahol nagyon szorgalmas emberek élnek. Ennek a falunak mindösszesen egyetlen kakasa volt, a Csinos, aki naphosszat csak páváskodott a legnagyobb baromfiudvarban. Tehette, mert mindenki az ő kedvét kereste.

Történt egyszer, éppen az őszi vetés előestéjén, hogy az emberek már este kihordták a csúrból a maggal teli zsákokat, és a házak tornácán kupacba rakták. Reggel aztán csak fogják, és viszik ki a földekre. Igen ám, de valaki elfelejtette bezárni a baromfiudvar ajtaját, és ebből aztán nagy kalamajka lett.

Aznap a tyúkokkal tért nyugovóra a falu apraja-nagyja. Még a kutyák is korán elheverték, a macskákról nem is szólva. Egyetlen élőlény maradt csak ébren, a Csinos, akinek volt egy igen rossz tulajdonsága, túlzottan szerette a hasát. Szemfüles kakas volt: még szürkületkor észrevette a baromfiudvar nyitva felejtett ajtaját, és ravaszul elhátározta, hogy meglátogatja a magtól duzzadó zsákokat.

Így is lett. Amint a falu népe elcsendesedett, fogta magát, és szép komótosan átsétált a ház tornácahoz. Éles csőrével addig kopogtatta az egyik kövér zsákot, míg ki nem buggyant a tartalma. Addig csipegette az ízes szemeket, amíg már mozdulni is alig tudott. Teli hassal aztán ott helyben el is aludt.

Másnap már a nap is magasan járt, de a falu népe még mindig nem ébredt. Minek is tették volna: megszokták, hogy amíg a kakasuk el nem kukorékolja a reggelt, addig éjszaka van. A tarka tehenek hiába várták duzzadó tőggel a fejést, a lovak mindhiába kapáltak mellső patáikkal abrakra várva, de még a malacok is csak az üres vályút szaglászták. A tejet nem vitték a boltba, a pék nem fűtötte a kemencét, a tanító nem tárta szélesre az iskola kapuját.

Szerencse Dóra szabadkai tanuló kartonmetszete

Szeptember táján történt mindez, amikor a gólyák, kémények tetejére épített fészkeiket magukra hagyva, rendszerint útra kelnek, hogy a telet melegebb vidéken töltsék. Éppen erre a reggelre tervezték a nagy utazást. A vezérgólya kelepelésére szép sorban felreppentek, és búcsúzóul néhány hófehér tollat aláhulajtván, elhúztak a falu fölött. A legrégibb házban élt a falu harangozója, aki, mint afféle öregember, igen éberén aludt. Amikor meghallotta a gólyák szárnyshogását, felpattant, kiment a ház elé, és körbenézett. S amikor látta, milyen néptelenek az udvarok, korát meghazudtoló gyorsasággal szaladt a templomhoz, és meg sem állt addig a döngő falépcsőkön, amíg a toronyba nem ért. Rácsimpaszkodott a kötéltre, és húzta-húzta, amíg a nehéz harang meg nem kondult.

Na, lett a faluban nagy riadalom! Az emberek, látva, hogy a nap már jócskán az égbolt magasan jár, kirohantak a házaikból, ki zsákot, ki fejőedényt,

ki iskolatáskát fogott, és usgyi, futott mindenki a dolgára. A boltos későn kapta a tejet, a hentes is üres polcok közt ásítózott, nem is reggelizett aznap senki. A férfiak pedig még napszálltakor is a földeken dolgoztak, hogy az aznapra tervezett munkát elvégezzék. S mindezt a falu egyetlen kakasának falánksága okozta.

De nem is becézgették attól fogva! Ugyan miért tették volna? Aki nem teszi a kötelességét idejében, nem érdemli a dédelgetést. Persze, azért idővel megenyhült a falu népe, mert nem voltak haraggtartó emberek. De tanultak az esetből, és gyorsan beszereztek három másik kakas komát, elő nem forduljon még egyszer, hogy nem a hajnallal ébrednek! Így hát nem is páváskodhat többé a Csinos, mert már nem ő az egyetlen nagy tarajú, fényes tollú, kétlábú az iciri-piciri falu legnagyobb baromfiudvarában.

Vermes Éva

Jártatok-e már a hegyekben olyankor, amikor alacsonyan szállnak a felhők? Ilyenkor a szó szoros értelmében a fellegek között járhatok, s a hegycsúcsról letekintve nem láthatók

Ugrás a semmibe

a völgyek. Mintha a semmibe tekintenének le. Hasonló érzésük lehet azoknak az ejtőernyősöknek, akik a felhők felett szálló repülőgépből készülnek kiugrani. Ma ezen már senki nem csodálkozik, de a régi korok emberei erősen kételkedtek volna abban, hogy bárki is túlélheti ezt a hatalmas zuhanást. Az a fizikai elv, mely lehetővé teszi ezt a mesés mutatványt, az úgynevezett közegellenállás, melynek tapasztalásához nem szükséges a levegőbe emelkedni.

Ha például derékig erő, vagy még mélyebb vízben álltok, bár lábatok szilárd talajon áll, nehezen tudtok benne járkalni, szaladásról szó sem lehet, ha egy kissé gyorsabban akarnátok mozogni, úszni vagytok kénytelenek. Ennek oka a víz közegellenállása, mely akadályozza a benne való mozgást. Ehhez hasonlóan, a gázokban is van közegellenállás, de mivel

sűrűségük jóval kisebb, ellenállásuk is csekélyebb mértékű. A közegellenállás mértéke függ a mozgó test felületének nagyságától és a mozgás sebességétől is. A repülőgépből kiugró ejtőernyős esése az első tíz-tizenkét másodpercében folyamatosan gyorsul, de ahogy nő a sebessége, úgy növekszik a mozgását fékező közegellenállás is, s ezután sebessége állandóvá válik. Ha az ugrás elég nagy magasságból történik, nem kell sietnie az ejtőernyő kinyitásával, akár kilométereket is zuhanhat ezzel az állandó, a versenyautóéval vetekedő sebességével. Az ejtőernyő kinyitásával azután többszörösére növeli a zuhanó test felületét, így ekkor a közegellenállás nagyobb lesz, mint a súly, és fékezni kezdi mozgását. Persze a sebesség csökkenésével a fékező erő is csökken, de annyira azért le tudja fékezni az esését, hogy az ember kibírja azt.

S. L.

Három miért

– Miért pislognak a csillagok?

Különbőféle események hatására változhat a csillagok fényessége. Például egy csillag szupernóvává alakul, vagy kettős csillagok egymást takarják, esetleg kozmikus ködök árnyékolják. Ezek szabad szemmel nem érzékelhetők. A csillagok esti sziporkázását, pislogását földi jelenség, mégpedig a Föld légkörének fénytörése okozza. Az áramló meleg levegő kisebb sűrűségű, így másképp töri a fényt, mint a hidegebb. Folytonos kavargásuk úgy hat, mintha a fény ide-oda ugráló fénytörő lencséken és prizmákon át jutna a szemünkbe. Ezek időben változó fénytörő hatása reszketteti és bontja fel a szivárvány színeire a csillagok fényét. Legerősebben a látóhatárhoz közeli csillagok pislognak, ezek fénye ugyanis sokkal vastagabb levegőrétegen halad keresztül, mint azoké, amelyek magasabban látszanak.

– Miért nincs üvegtükör?

Az üveg csak gyengén tükröz, mert a fény nagyobb részét átengedi. Csak, ha az egyik oldalát vékony ezüstréteggel vonják be, akkor lesz tükörré. Az üveg csak arra való, hogy azt a réteget megvédje, anélkül, hogy eltakarná. A fényt a hátlapon lévő ezüstréteg veri vissza. Ez annyit jelent, hogy tulajdonképpen nincs üvegtükör.

– Miért piros színű a közlekedési lámpák tilos jelzése?

Azért, mert a piros szín látszik a legmesszebbre. A levegőt alkotó molekulák, valamint a levegőben levő vízpára, por, korom és egyéb apró szennyező anyagok szétszórják a rájuk eső fényt. Ez a szóródás annál nagyobb méretű, minél kisebb a fény hullámhossza. A látható fény színei közül a vörös fény hullámhossza a legnagyobb, vagyis a vörös fény szóródik szét a legkisebb mértékben, ezért a vörös fény még porban, füstben, ködben is elég messziről észrevehető.

E. E.

Kik voltak a boszorkányok?

A mikor halljátok ezt a szót, egy csúnya, rosszul öltözött, fogatlan öregasszony képe jelenik meg előttetek, aki rejtélyes szavakat mormol és seprűn lovagol.

Az évszázadok során ez a kép alakult ki róluk, szinte minden esetben negatív, rosszindulatú személynek állították be őket. A valóság azonban más, hiszen a boszorkányság hajdanán vallás volt és a kereszténység előtt egész Európában jelen volt.

Fő célja a természeti erők ismerete, valamint az Isten és a Földistennő dicsérete. A Földet szerintük egy női istenség, az eget pedig egy férfi társa kormányozza. Tevékenységük a természeti erők kiegyensúlyozásában nyilvánult meg, ugyanakkor gyógyítottak, szertartásokat végeztek és élvezték az életet.

A kereszténység megjelenésével sorsuk megpecsételődött, tevékenységükre már nem volt szükség. Összefüggésbe hozták szegény fejüket a sátánnal, a legfőbb rosszal és üldözésnek vetették alá őket.

Többmillióra tehető azon férfiak és nők száma, akiket a középkorban az inkvizíció idején boszorkányság vádjával kivégeztek.

P. I.

Szólásmagyarázat

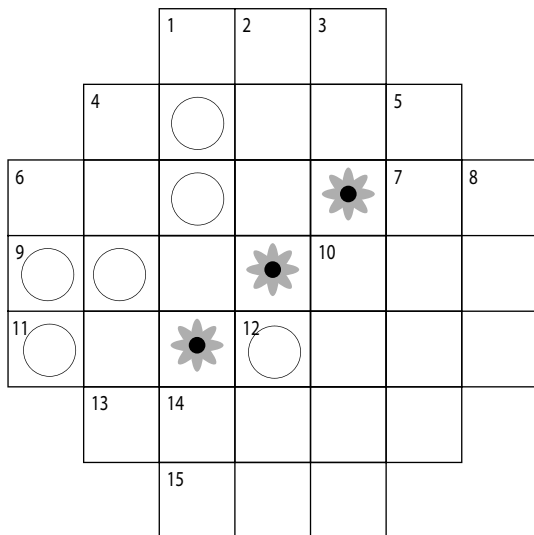
Nem látja a fától az erdőt

A szólás jelentése: nem látja a dologban a lényegét, mert elvész a részletekben. A látszat ellenére nem magyar kifejezés, hanem egy német szállóige pusztán átvételéből származik. Szerzője a 18–19. században élt német rokokó költő, Wieland. A kutatások azonban azt is kimutatták, hogy maga a gondolat sokkal régebb, már a klasszikus latin költőknél is megtalálható. Ovidius például így ír:

Nec frondem in silvis nec aperto mollia prato / Gramina nec pleno flumine cernit aquas.

Vagyis: „Nem látja sem a lombot az erdőben, sem a szabad mezőn a selymes fűszálakat, sem pedig a vizet a megáradt folyóban.”

Játék a betűkkel

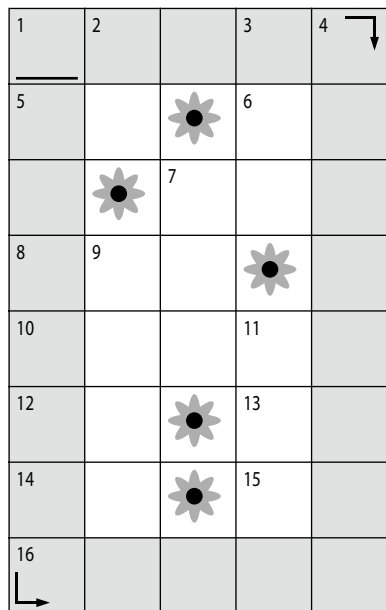

Helyezd el a felsorolt szavak anagrammáit az ábrában! A körökbe került betűkből egy európai ország fővárosának a nevét rakhatod ki. A rejtvényben nem különböztettük meg a rövid és a hosszú magánhangzókat.

Vízszintes sorok: 1. HJA, 4. TARKA, 6. NÓTI, 7. SI, 9. TAK, 10. IME, 11. UR, 12. NÁLA, 13. PERES, 15. ILK.

Függőleges sorok: 1. THAN, 2. IKA, 3. AJ, 4. KÓRUS, 5. MÁRTI, 6. ART, 8. NIS, 10. KELE, 12. IPA, 14. LE.

Minirejtvény

– Megcsípett egy darázs!
– Kend be ecettel!
– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része (folytatás a függőleges 4. sorban), 5. Te meg én, 6. Költői sóhaj, 7. Lep betűi keverve, 8. Bőrbetegség, 10. Személyemet, 12. Hangtalan Lina, 13. Személyes névmás, 14. Remegni kezd, 15. Fél eper.

Függőleges sorok: 2. Tojás, németül, 3. Újság, 5. A válasz befejező része (folytatás a vízszintes 16. sorban), 7. Hangtalanul liheg, 9. A névnap is ez, 11. Női név.

Számlogika

7	28	4
9	45	5
6		6

42

36

50

A három szám közül csak egy illik az üres négyzetbe. Vajon melyik és miért?

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Így is, úgy is

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

1. Láthatóvá tesz,
2. Világjáró,
3. Lekopaszt,
4. Attól kezdve,
5. Hátramenetben halad.

A rejtvényben ne vedd figyelembe a rövid és a hosszú magánhangzókat!

Keresztszavak

		S	S		
		Z	E		
S	Z			E	Z
R	E			N	Y
		É	N		
		T	Y		

Egészítsd ki a szavakat a hiányzó betűkkel úgy, hogy a kitöltés után vízszintesen is és függőlegesen is értelmes szavak alakuljanak ki.

A 32. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Kegyelmet kaptam.

Betűrejtvények

1. leperreg,
2. félelem,
3. történelem,
4. villanyszerelő

Mozaikrejtvény

Radnóti

Szótagolva

– Nem, uram, de nyújtható.

Kitöltőcske

1. előre, 2. kelet,
3. csend, 4. leves,
5. Emese

Számoljunk!

- $$1+5+2=8$$
- $$7+9+8=24$$
- $$3+6+4=13$$
- $$1+7+3=11$$
- $$5+9+6=20$$
- $$2+8+4=14$$

Városkereső

Barcelona, Bukarest, Ankara

A 31. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

NAGY LAJOS, KÉPTELEN TERMÉSZETRAJZ.

Könyvjutalmat kap:

Császár Nikolett, Bácskertes

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán

írta CS. HORVÁTH TIBOR,

rajzolta FAZEKAS ATTILA

49. ANTIOCHIA LAKOI SZÁMARA VÉGRE ELERKEZETT A VART ÓROMÜNNEP. A CSÁSZAR, FÉNYES KISÉRETE ELÉN BEVONUL A VÁROSBA. DIOCLETIANUS ERŐS KEZŰ URALKODÓ. A SZÉTHULLASTÓL MENTETTE MEG AZ ELŐREGEDÉS MINDEN NYÁVALYAJÁVAL KÜZDŐ RÓMAI BÍRODALMAT. AZ ALÁJA VETETT VILÁG, AMELY AZ ELMŰLT SZÁZ ÉVBEN ANNYI ESZTELENSÉGET LÁTOTT URALKODNI MAGA FELETT, NEM VONAKODIK ISTENT LÁTNI NYUGALMA VISSZAADOJÁBAN. A DALMATA RABSZOLGASARJADEK EHEZ MÉRTEN CSAK ISTENKENT MUTATKOZIK ALATTVALÓI ELŐTT, NOHA TERMESZETENÉL FOGVA EMBERSEGES ÉS SZOKASAIK ÉGYSZERŰ.

HA A CSÁSZÁRT CSAK ISTENI DISZÉBEN PILLANTHATJAK MEG A HALANDÓK, FELESEGE, DOMINA PRISCA MEG JÓBBAN HASONLÍT AZ ISTENEKRE: Ő TELJES ELZÁRKÓZOTTSÁGBAN EL OLYAN HÍREK JÁRJAK, HOGY LEKÉT GONOSZ DÉMÓNOK TARTJAK HATALMUKBAN. A VÁLÓT CSAK EGYETLEN EMBER ISMERI. A FERJE.

SZOMORÚ VAGY, ANYÁCSKA. NEM ÓRULSZ, HOGY MEGJÖTTEM?

MA NOVEMBER KILENCEDIK NAPJA VAN. FIACSKANK MA TIZENNYOLC ESZTENDEJE SZÜLETETT. ÉS MA TIZENHAT EVE... MONDD EL, DIOCLES, HOGY TÖRTÉNT.

MÁR OLYAN SOKSZOR ELMONDTAM, MIÉRT BETEGÍTED MAGAD EZZEL AZ OROKOS ONMARCANGOLÁSSAL.

51.

CSAK MÉG EGYSZER, DIOCLES! KI TUDJA, TALÁN UTOLSZOR HALLOM!

52. PESSINUS KÖRÜL TABOROZTUNK AKKOR, TE IS VELEM VOLTAL. A BIBÓR FELVÉTELENEK ÉS APOLLINARIS SZÜLETÉSÉNEK MÁSODIK ÉVFORDULÓJÁT AKÁRTUK MEGÜNNEPELNI. REGGEL LÓRA ÜLTÉM, ÉS KAROMBAN A KICSIVEL ELINDULTAM CIBERE. A NAGY ISTENANYA TEMPLOMA ERE.

53. SZERETTEM VOLNA MEGTUDNI, MILYEN JOVÓT TARTOGATNAK AZ ISTENEK EGYETLEN FIUNKNAK.

(FOLYTATJUK)

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Ez a hét kiválóan alkalmas arra, hogy néhány új holmit vegyél, melyekkel feldobhatod a hangulatod. Egy spontán összeövetelen megismerkedsz egy izgalmas személlyel. Nehéz helyzetbe kerülsz, melyet egyedül kell megoldanod. Ne aggódj, csak egyszerűen hallgass a megérzéseidre. Barátod meglehetősen izgalmas programra invitál, melyre, ha tudsz, mindenképpen menj el. Szokatlan pénzszerzési ötlet jut eszedbe.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Energikus barátod sokat segíthet a terved megvalósításában. Egyre tisztábban látod a jövőd, mely egyre jobban ível felfelé. Ne igyál előre a medve bőrére, csak azután kezdj ünnepelni, miután valóban elérted kitűzött céljaidat. Gyakran kerülsz összetűzésbe egyik osztálytársaddal, aki valószínűleg irigy a sikereidre. Próbáld meg egyszer és mindenkorra tisztázni ezt a dolgot, mert az állandó rivalizálás lelassítja a haladásod.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Egyik tanárod próbára teszi képességeidet, egy bonyolult feladattal bíz meg, de szerencsére sikerrel veszed az akadályokat. Kellemes estét töltesz egy izgalmas szórakozóhelyen a barátoddal. Otthon számos elintézetlen feladat vár rád, melyeket már nem halogathatsz tovább.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Szeretnél új helyeket felfedezni, ezért a hétvégén új szórakozóhelyet keresel. Tudod, mit kell tenni annak érdekében, hogy a leghamarabb elérd céljaidat, és sikerül is végrehajtandó a tervedet. A színpalak mögötti előkészületeknek köszönhetően minden akadály eltűnt az utadból, és végre te irányítod a dolgokat.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Ne engeddd, hogy indulataid vezéreljenek egy vita során, mert könnyen meg gondolatlan szavakat mondhatasz. Egy elromlott műszaki berendezés sok fejfájást okozhat neked. Pláne, hogyha egyedül akarod megoldani a dolgot. Azzal csak rontasz a helyzeten. Személyes vázssoddal sikerül lenyűgöznöd azokat, akiket meg akarsz hódítani.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Barátod elhív magával bevásárolni és bár-hogy is igyekszel lebeszélni a költségekről, számos felesleges kacatot megvesz. Korábbi szerelmed szeretne visszahódítani, de szerencsére sikerül időben tisztáznod vele a jelenlegi helyzetet. A héten kizárólag iskolai célkitűzéseidre koncentrálsz, és mindent megteszel annak érdekében, hogy minél hamarabb elérd azokat.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Szüleid nem nézik jó szemmel, hogy mindig ködösen fogalmazol. Ezentúl próbáld meg világosan érvelni, és inkább ne beszélj olyan dolgokról, amelyeket nem tudsz tényekkel alátámasztani. Barátod lemondja a délutánra tervezett találkozót, és így némi szabad időt nyersz, melyet otthoni feladataid elvégzésére fordíthatsz. A suliban kellemetlen helyzetbe kerülhetsz, melyet csak kiváló egyéniségednek köszönhetően sikerül megoldanod.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Remekül haladsz személyes ügyeiddel, úgy érzed, hogy a kemény munka kezdi meghozni a gyümölcsét. A héten egy helyi rendezvényen is megfordulsz, ahol találkozhatasz rég nem látott barátoddal. Egy lehetőség túl szépek tűnik ahhoz, hogy igaz legyen, és ha sokat habozol, könnyen lemaradhatsz erről a dologról. Bízz megérzéseidben és merj kockáztatni!

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Egy félreértett információ sok bonyodalmat okozhat, de még időben sikerül kijavítani a dolgot. Új barátod folyton a problémáiról beszél, és ez már kezd nagyon idegesíteni téged. Szüleid sürgős munkával bízhatnak meg, melynek elvégzéséhez gyors és határozott döntéseket kell hozni. Büszke lehetsz magadra, ha sikerül helytállnod.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Kiváló szervezőképességednek köszönhetően sikerül összefognod egy több folyamatból álló feladatot, melynek elvégzésével jelentősen megnövekedhet jó hírneved. Engedd szabadjárá a fantáziádat, próbáld olyan ötleteket kitalálni, melyek alkalmazkodnak a te egyedi stílusodhoz. Egy rendezvényen olyan dolgokat hallasz vagy látsz, melyek kiszélesítik látóköröd.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Szívességet teszel egyik barátodnak, aki rendkívül hálás lesz ezért. Túl sokat aggodalmaskodsz, légy türelmes, szorgalmazd meglesz a gyümölcs. Otthoni teendőid nagyon felhalmozódtak, ezért csak komoly erőfeszítések árán tudod mindet befejezni. Úgy érzed, hogy egyes barátaid hátráltatnának téged feladataid elvégzésében.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Ez izgalmas hét, tele kihívásokkal. Ez örömmel tölt el, hogy végre nemcsak unalmas rutinfeladatokkal kell foglalkoznod. Ha jól kevered a lapokat, most némi pluszpénzre is szert tehetsz. Törekedj a világos megfogalmazásra, mert egy gyenge érveléssel könnyen hiteled vesztet. Otthonodban megpróbálsz enyhíteni a kialakult feszült helyzeten. Minden a terv szerint alakul, bár egy kisebb félreértés megzavarhatja a dolgokat.

Kiadós kiadás

A skótnak a fejére pottyan egy téglá. Azonnal a helyi kórházba szállítják, s három hétig kezelik lelkiismeretesen. Amikor az orvos benyújtja a számlát a távozó betegnek, az így szól:

– Sajnos, most nem tudok fizetni. Talán jövőre.

A doki, aki jól ismeri a skót anyagi helyzetét, bosszúsán mondja:

– Ugyan, tudtommal magának tízezer fontja van a bankban!

Mire a skót nyugodtan:

– Igen, de ahhoz nem nyúlhatok, mert rendkívüli kiadásokra tartogatom.

Nemes cselekedet

– No, gyerekek, milyen nemes cselekedetet hajtottatok ma végre? – kérdi a pap a hittanóra elején a gyerekektől.

– Atyám, ma öten átvittünk egy idős nénit a túloldalra – feleli az egyik lurkó.

– Ez nagyon szép, de miért kellettetek hozzá öten?

– Azért, mert nem akart átmenni.

Eredettan

– Mondd, apu, az ember a majomtól származik? – kérdi otthon Pistike.

– Igen, kisfiam.

– És melyik ember vette észre, hogy ő már nem majom?

Haszon

– Hogyan lehet a kákán csomót keresni?
– Megveszed olcsón, és eladod jó drágán.

Mai mese

– Hát akkor Isten áldja, édesanyám – búcsúzik a fiú az édesanyjától. – Én most megyek a világhálóra, ki tudja, mikor látjuk egymást legközelebb.

Előnév

Az angol úriember felkeresi otthonában a skót asszonyt.

– Hölgym – kezdi mondandóját –, azért jöttem, hogy megkérjem a kedves lánya kezét. Nemesi családból származom, előnevem is van.

– Igen? Akkor semmiképpen nem adom magához a lányomat.

– De miért nem?

– Mert ha táviratozni akarok magának, egy szóval többért kell fizetnem.

Nagyképűség

– Ki az abszolút nagyképű?

– Aki azt hiszi, hogy szebb nálam.

Ravaszság

– A múltkori vadászaton magam is meggyőződhettem arról – meséli Puskás a barátjának –, hogy a róka milyen ügyesen rászedi az embert.

– Miből?

– Egész nap a nyomában voltam a ravaszdinak, s csak amikor lelőttem, akkor derült ki, hogy kutya volt.

Cipő

– Az új cipőd van rajtad, Adam? – kérdi fiát szigorúan a skót.

– Igen, papa!

– Akkor lépj nagyobbakat!

Bodri

Brokkoli elmegy látogatóba kertés házban lakó barátjához, Karfiolhoz, akinek három kutyája van, és mind a hármat Bodrinak hívja. Brokkoli értetlenül kérdezi tőle:

– Miért hívod mind a három kutyádat Bodrinak?

– Azért, hogy amikor szólítom őket legalább az egyik odajöjjön.

Különös randevú

Az antilop és az oroszlán beül az erdei étterembe. Az antilop odahívja a cincér pincért, és rendel:

– Hozzon egy adag szénát, salátakörettel!

– És a barátja? – néz a cincér az oroszlánra.

– Nem, ő nem kér semmit.

– Talán nem éhes?

– Mit gondol, ha éhes lenne, itt ülnék mellette?

Nyúl vadász

Az egyik vadász dicsekszik a másikkal:

– Én négyszáz méterről is megcélzok egy nyulat.

– Ugyan, hiszen olyan messziről nem is lehet eltalálni!

– Mondtam én, hogy eltalálom?

– Na, Balog fiam, biztos vagyok abban, hogy ma tíz másodperc alatt lefutod a száz métert!

– Látom, Kiss kettő, ma a szokásosnál is fáradtabb vagy!

Lassíts!

- Rossz a kocsim fékje, kérem, javítsák meg – lép be a szervizbe az autós.
- Rendben, uram – feleli a szerelő. – Jövő hétre kész lesz.
- Rövidebb határidőre nem tudják elvállalni?
- De, uram, nézzen körül, hány kocsi vár javításra!
- Jó, de nekem nagyon sürgős.
- Mondja, ha ennyire siet, minek magának a fék?

Atyai szigor

- A fakír és a fia sétál az utcán. Egyszer csak a gyerek belelép egy szögbe. Az apa erre leken egy pofont a gyereknek, és így szól:
- Szégyelld magad! Neked is mindig a szórakozáson jár az eszed!

Logikus

- Te, Robi! Tegnap a tanítás alatt egy fa mögött láttalak az udvaron. Hogy történhetett ez? – kérdezi az osztályfőnök.
- Szerintem úgy, tanár úr, hogy vékony volt a fatörzs.

Cicaétel

- A fukar férfi bécsi szeletet rendel. Nagy adagot kap, nem tudja megenni. Otthagyni sajnálja, hívja hát a pincért:
- Kérem, van otthon két kiscicám, csomagolja be nekik ezt a maradék húst!
 - A pincér pár perc múlva tér vissza.
 - Azt hiszem, a cicák meg lesznek elégedve. Hozzácsomagoltam pár döglött egeret is.

Új szomszédok

- A tízéves Peti szombat délelőtt lélekszakadva rohan be az udvarról a házba:
- Apu, találkoztál már az új szomszédokkal?
 - Nem, kisfiam, de most nem érek rá.
 - Jaj, apu, gyere már, meg kellene velük ismerkedned!
 - Most azonnal? Talán kint várnak a bejáratnál?
 - Hát, őőő... nem. Csak a focim a nappalijuk közepén van.

Lefokozás

- A főorvos behívhatja az ápolót a szobájába.
- Nos, Répa úr, ön teljesen meggyógyult, elhagyhatja az intézetet. Mi az, nem is örül?
 - Most minek örüljek? Hogy tavaly még én voltam Napóleon, most meg csak Répa Jenő leszek?

Kérdezz-felelek

- Két srác beszélget:
- Hányan vagytok a családban?
 - Heten.
 - És te vagy a legidősebb?
 - Nem, a nagypapám.

Halpénz

- Jó napot kívánok, aranyhaluk van?
- Igen.
- És mennyibe kerül egy?
- Ezer dinárba.
- Akkor inkább ezüstöt kérek.

Jól megférnek

- Az állatkert igazgatója büszkén mutatja a vendégeknek a közös ketrecbe zárt bárányt és oroszlánt.
- Íme egy szép példája a békés együttélésnek.
 - Csodálatos! És tényleg nincs velük semmi gond?
 - Az oroszlánnal semmi, a bárányt időnként cserélni kell.

A büntetés

- Két barát beszélget:
- Én soha nem verem meg a kutyusomat – mondja az egyik –, ha meg akarom büntetni, szájkosarat teszek rá, és bezárom a kolbászok közé.

Előírás

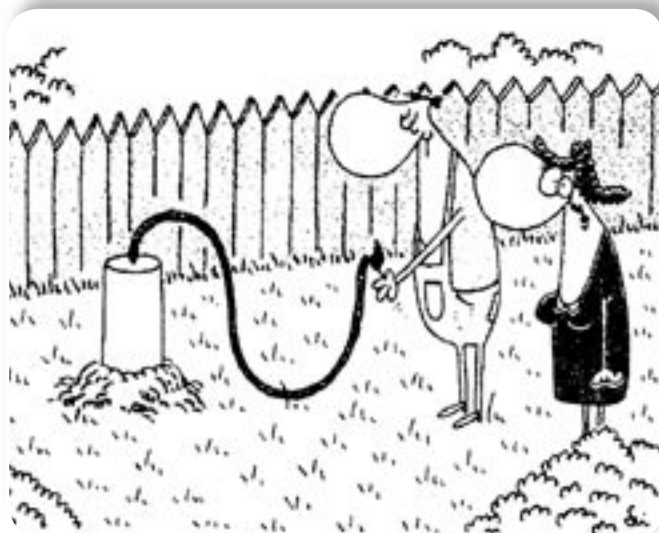
- Apa a fiának:
- Mit csinálsz, fiam?
 - Hajat mosok!
 - De így, víz nélkül?
 - Persze, az volt a samponra írva, hogy száraz hajra...

Ikrek

- Az újdonsült apuka kirohan a szülőszobából, hogy elújságolja a hírt a kint várakozó családtagoknak:
- Ikreink születtek!
 - No és kire hasonlítanak? – kérdezi a nagymama.
 - A férfi elgondolkodik, majd felel:
 - Hát egymásra!

– Itt valamikor tenger lehetett, tele a fű szardíniával!

– Tényleg már minden mást kipróbáltál a vakond ellen?

Kis emberkék nagy találkozója

Egy találkozóról, amelyet a szeretet vezérel

Az idén harmadik alkalommal szervezték meg a zentai Thurzó Lajos iskolában a kisegítő tagozatosok találkozó-ját. Ezeknek a gyerekeknek a társadalomban elfoglalt helyük még nem egészen megfelelő. Innen jött az ötlet **Olaj Ibolya** tanítónő javaslatára, hogy szervezzenek olyan összejöveteleket, ahol a hasonló gyerekek találkozhatnak egymással, bemutatgatják festői, színészi és versmondói tudásukat. Hiszen nagyon szeretnek szerepelni és barátkozni is. A rendezvény fő célja, hogy

fogadtatás és a reggeli után egy rögtönzött kiállítást tekinthetünk meg, amelynek fő témája az ős volt. Rajzokat és termékekből összeállított alkotásokat láthattunk. Ezután kezdetét vette a műsor, amelyben helységenként mutatkoztak be a résztvevők: szavalattal, énekkel. A nap végén mindenki dicsérő oklevelet kapott a szereplésért és a részvételért. Jelen voltak még a zentai Keljfeljancsi szervezet gyermekanimátorai is, akik különféle érdekes játékokba vonták be a tanulókat.

Ezért az igazán szép és tartalmas napért mindenképpen dicséret jár a szervezőknek és a támogatóknak. És természetesen a gyerekeknek, akik eljöttek. Bizonyára sikerült megvalósítani Buddha gondolatait, ami a rendezvény mottója is egyben:

„Egy pillanatra megálltunk, hogy találkozzunk egymással, érezzük, szeressük egymást, és részesülünk egymásból. Egy becses pillanat, de futólagos. Kis epizód az örökkévalóságban. Ha gondoskodásban, tisztaszívűségben, szeretetben részesülünk, gazdagságot és örömet teremtünk egymás számára. És akkor ez a pillanat megérte a fáradságot.”

Tripolszki Csilla

A felsőhegyi tanulók, Tóth Szegedi Tamás, Stanković Endre, Hanák Tamás és Mészáros Tamás Kálmán Zsuzsanna tanítónővel

a gyerekek nyitottabbá váljanak a világ felé, és a világ is őfeléjük. Hogy a társadalom az EMBERT lássa meg ezekben a szeretni való gyerekekben is.

Október 20-án száz gyerek érkezett Zentára Vajdaság különböző településeiről és velük 60 pedagógus és kísérő. A szíves

Az őszi termékekből készült alkotások

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matica srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

**Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága**

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

**Szerbiai
Művelődési
Minisztérium**

**A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért**

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjorje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
 ■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
 ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu és amicus@nadlanu.com ■